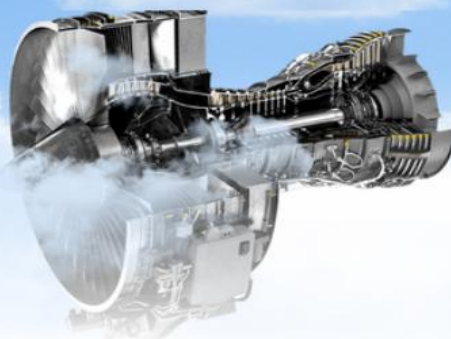

TURBOMECHANICA
TURBOMECHANICA

TURBOMECHANICA
QUALITY. CAPABILITY. FLEXIBILITY

2024

**SITUATII FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**

**INTOCMITE IN CONFORMITATE CU
ORDINUL MINISTERULUI FINANTELOR PUBLICE 2844/2016,
PENTRU APROBAREA REGLEMENTARILOR CONTABILE CONFORME CU
STANDARDELE INTERNATIONALE DE RAPORTARE FINANCIARA,
cu modificarile si clarificarile ulterioare**

CUPRINS

SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024.....	4
SITUATIA POZITIE FINANCIARE LA 31 DECEMBRIE 2024	5
SITUATIA FLUXURILOR DE NUMERAR PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024.....	6
SITUATIA MODIFICARILOR CAPITALURILOR PROPRII PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024	7
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024	8
DECLARATIA CONDUCERII	655

**SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE
2024**

	Nota	31 decembrie 2024 RON	31 decembrie 2023 RON
Venituri din contracte cu clientii	4	139.985.852	131.363.429
Variatia stocurilor de produse finite si in curs de executie		21.936.210	5.989.633
Materii prime, materiale si utilitati	5	(48.692.696)	(49.106.751)
Beneficiile si salariile angajatilor	6	(63.132.796)	(55.661.491)
Cheltuieli cu amortizarea activelor	11, 12	(11.719.922)	(7.742.702)
Alte cheltuieli operationale	7	(11.619.499)	(11.453.507)
Alte venituri operationale	7	1.101.953	1.149.640
Cheltuieli financiare	8	(3.521.397)	(2.619.428)
Venituri financiare	8	1.085.866	1.518.037
Alte castiguri si pierderi, net	9	(4.638.655)	590.540
Profit inainte de impozitare		20.784.916	14.027.400
Impozitul pe profit	10	(4.626.285)	(2.880.739)
Profitul anului		16.158.631	11.146.661
Alte venituri globale, nete de impozit:			
<i>Elemente care nu vor fi reclasificate in contul de profit si pierdere:</i>			
Reevaluarea imobilizarilor corporale, net de impozit	20	-	20.602.623
Castig/ (pierdere) actuarial(a) aferent(a) planului de beneficii determinate, net de impozit	22	(700.030)	18.089
Alte venituri globale totale		(700.030)	20.620.711
Total venituri globale		15.458.601	31.767.372
Rezultat pe actiune:	27		
(RON / actiune)		0,0437	0,0302

Notele atasate fac parte integranta din aceste situatii financiare.

Situatiile financiare au fost aprobate de catre Consiliul de Administratie si au fost autorizate pentru a fi emise la 27 martie 2025.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

SITUATIA POZITIE FINANCIARE LA 31 DECEMBRIE 2024

		Nota	31 decembrie 2024 RON	31 decembrie 2023 RON
ACTIVE				
Active pe termen lung:				
Imobilizari corporale	11		92.747.057	99.147.483
Imobilizari necorporale	12		1.358.776	774.330
Alte active			6.000	6.000
Total active pe termen lung			94.111.833	99.927.813
Active circulante:				
Stocuri	13		99.918.514	80.750.305
Creante comerciale	15		11.732.347	29.982.186
Active contractuale	14		22.903.501	11.697.107
Alte creante	16		1.274.625	1.491.807
Alte active curente	17		2.898.353	3.313.564
Depozite la termen	18		22.000.000	18.000.000
Numerar si echivalente de numerar	18		3.451.958	782.914
Total active circulante			164.179.298	146.017.884
Total active			258.291.131	245.945.698
CAPITALURI PROPRII SI DATORII				
Capital si reserve:				
Capital emis	19		36.944.248	36.944.248
Rezerve	20		83.652.595	88.601.997
Rezultat reportat			32.479.818	21.071.817
Pierderi din cedarea cu titlu gratuit a instrumentelor de capitaluri proprii			(599.408)	(599.408)
Total capitaluri proprii			152.477.253	146.018.653
Datorii pe termen lung:				
Imprumuturi si datorii de leasing	21		9.921.058	10.140.582
Datorii cu impozitul amanat	10		4.900.287	5.815.079
Provizioane	22		856.666	799.099
Alte datorii financiare	21		4.371.367	4.656.223
Total datorii pe termen lung			20.049.378	21.410.983
Datorii curente:				
Datorii comerciale	23		7.568.121	9.106.997
Datorii contractuale	14		31.209.570	32.695.740
Imprumuturi si datorii de leasing	21		31.930.103	20.766.700
Impozit profit curent			1.369.210	1.873.718
Provizioane	22		4.502.845	3.807.170
Alte datorii curente	24		9.184.651	10.265.737
Total datorii curente			85.764.500	78.516.063
Total datorii			105.813.878	99.927.045
Total capitaluri proprii si datorii			258.291.131	245.945.698

Notele atasate fac parte integranta din aceste situatii financiare.

Situatiile financiare au fost aprobate de catre Consiliul de Administratie si au fost autorizate pentru a fi emise la 27 martie 2025.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

**SITUATIA FLUXURILOR DE NUMERAR PENTRU EXERCITIUL
FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**

		31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
		RON	RON
Fluxuri de numerar din activitati operationale:		16.158.631	11.146.661
Profitul net al anului			
<i>Ajustari pentru:</i>			
Impozit pe profit	10	4.626.285	2.880.739
Cheltuieli cu amortizarea activelor	11, 12	11.719.975	7.742.701
Impact in reevaluare in contul de profit si pierdere, net	9, 11	-	(868.811)
Reversare provizion pentru creante	15	(139.963)	(140.162)
Constituire provizion pentru stocuri si contracte oneroase	13	3.972.366	806.664
Miscari in alte provizioane	22	(80.127)	(285.253)
Pierdere neta din cedarea imobilizarilor corporale	11, 12	1.105.235	11.469
Cheltuieli financiare	8	3.521.397	2.619.428
Venituri financiare	8	(1.085.866)	(1.518.037)
Castiguri/Pierdere nete(a) din diferente de curs		151.797	(25.325)
Miscari in capitalul circulant:		39.949.730	22.370.074
(Crestere) /descrestere creante comerciale si alte creante		19.022.196	(883.894)
(Crestere) / descrestere in active contractuale		(11.206.394)	522.786
Crestere/ (decrestere) in datorii contractuale		(1.486.169)	32.695.740
Crestere stocuri		(23.140.575)	(26.094.116)
Crestere/(descrestere) datorii comerciale si alte datorii		(3.757.994)	2.705.171
Numerar generat din din activitati operationale		19.380.794	31.315.761
Impozit pe profit platit		(5.912.246)	(3.390.275)
Dobanzi primite		1.085.865	1.558.987
Dobanzi platite	26	(3.140.906)	(2.215.066)
Numerar net generat din activitati operationale		11.413.507	27.269.407
Fluxuri de numerar din activitati de investitii			
Plati aferente imobilizarilor corporale, inclusiv avansuri pentru imobilizari corporale		(3.265.026)	(13.278.476)
Plati aferente imobilizarilor necorporale		(1.230.892)	(1.073.040)
Incasari din lichidarea activelor financiare		-	5.880.000
Variatie depozite la termen		(4.000.000)	(18.000.000)
Numerar net generat utilizat in activitati de investitii		(8.495.918)	(26.471.516)
Fluxuri de numerar din activitati de finantare:			
Miscarea neta a creditelor bancare	26	9.084.661	(7.152.794)
Plati aferente obligatiilor din leasing	26	(4.222.846)	(2.095.854)
Incasari de la alte institutii financiare	26	3.283.896	5.117.124
Dividende platite	26	(8.394.256)	(7.927.149)
Numerar net generat din/ (utilizat in) activitati de finantare		(248.545)	(12.058.673)
Crestere/(Descrestere) neta a numerarului si a echivalentelor de numerar		2.669.044	(11.260.782)
Numerar si echivalente de numerar la inceputul anului financiar	18	782.914	12.043.696
Numerar si echivalente de numerar la sfarsitul anului	18	3.451.958	782.914

Notele atasate fac parte integranta din aceste situatii financiare.

Situatiile financiare au fost aprobate de catre Consiliul de Administratie si au fost autorizate pentru a fi emise la 27 martie 2025.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

**SITUATIA MODIFICARILOR CAPITALURILOR PROPRII PENTRU EXERCITIUL
FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**
(toate sumele sunt exprimate in RON)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat Reportat	Pierderi din cedarea cu titlu gratuit a instrumentelor de capitaluri proprii	Total
Sold la 1 ianuarie 2024	36.944.248	21.483.811	67.118.186	21.071.816	(599.408)	146.018.653
Profitul anului	-	-		16.158.631	-	16.158.631
Alte venituri globale:						
Pierdere actuariala aferent planului de beneficii determinate, net de impozit amanat (Nota 22)				(700.030)		(700.030)
Alte elemente ale rezultatului global				(700.030)		(700.030)
Total venituri globale				15.458.601		15.458.601
Distribuire dividende in cursul anului (Nota 27)				(9.000.000)		(9.000.000)
Realizarea rezervelor din reevaluare			(4.949.400)	4.949.400		-
Sold la 31 decembrie 2024	36.944.248	21.483.811	62.168.784	32.479.818	(599.408)	152.477.253

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Pierderi din cedarea cu titlu gratuit a instrumentelor de capitaluri proprii	Total
Sold la 1 ianuarie 2023	36.944.248	21.483.811	46.967.954	17.954.675	(599.408)	122.751.280
Profitul anului	-	-	-	11.146.661	-	11.146.661
Alte venituri globale:						
Castig actuarial aferent planului de beneficii determinate, net de impozit amanat (Nota 22)	-	-	-	18.089	-	18.089
Reevaluarea imobilizarilor corporale, net de impozit (Nota 20)	-	-	20.602.623	-	-	20.602.623
Alte elemente ale rezultatului global	-	-	20.602.623	18.089	-	20.620.711
Total venituri globale	-	-	20.602.623	11.164.750	-	31.767.372
Distribuire dividende in cursul anului (Nota 27)	-	-	-	(8.500.000)	-	(8.500.000)
Realizarea rezervelor din reevaluare	-	-	(452.391)	452.391	-	-
Sold la 31 decembrie 2023	36.944.248	21.483.811	67.118.186	21.071.816	(599.408)	146.018.653

Notele atasate fac parte integranta din aceste situatii financiare.

Situatiile financiare au fost aprobate de catre Consiliul de Administratie si au fost autorizate pentru a fi emise la 27 martie 2025.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024

1. INFORMATII GENERALE

TURBOMECHANICA SA („Turbomecanica” sau „Societatea”) este o Societate comerciala pe actiuni, infiintata in 1975, cu scopul de a produce motoare, ansamble mecanice si echipamente pentru aeronave. Capitalul societatii este privat si actiunile sunt tranzactionate in cadrul Bursei de Valori Bucuresti.

La 31 decembrie 2024 principalii actionari sunt:

- Viehmann Radu - detine 25.92%
- Ciorapciu Dana Maria – detine 15.16%
- Statul Roman prin Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului - 150 de actiuni, reprezentand 0,00004%
- Alti actionari - detin 58.92%.

Fazele evolutiei Societatii au fost urmatoarele: 1975 - 1977 – Fabrica de motoare Bucuresti; 1978 - 1990 – Intreprinderea Turbomecanica Bucuresti; din 20.11.1990, prin HG 1213, s-a constituit Societatea Comerciala Turbomecanica SA. Dupa 1991, din Turbomecanica SA s-au desprins doua societati comerciale: Aeroteh SA si Micron-Turboteh SA.

Societatea are urmatoarele fluxuri de venituri:

- Intretinerea motoarelor si ansamble mecanice pentru avioane si elicoptere.** Principalele produse intretinute de Societate sunt: motoare Turmo, motoare Viper, modernizare elicoptere Puma, piese schimb pentru motoare Turmo si Viper, piese si motoare pentru Rolls-Royce. Turbomecanica este unicul producator de motoare si furnizor de servicii autorizat MRO cu turbina de gaze si ansamble mecanice pentru aeronave din cadrul industriei romanesti.
- Venituri din fabricatia de componente pentru motoare (aviatie civila/militara)** – entitatea produce sub licentele mentionate mai sus componente pentru vanzare sau pentru utilizare in activitatea de intretinere. De asemenea produce in baza documentatiei tehnice primite de la clienti componente pentru diverse motoare/ansamble mecanice sau pentru domeniul energetic.
- Venituri din vanzarea de materiale** –vanzarea de materiale pe care Societatea le are pe stoc.

Pentru mai multe detalii privind politicile de recunoastere a veniturilor, consultati **Nota 3**.

Principalii clienti ai Societati sunt pe piata interna – Ministerul Apararii si IAR Barsov, dar Societatea are totodata tranzactii si cu clienti aflati in Europa.

Evolutia numarului mediu de angajati a fost dupa cum urmeaza:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Numar mediu angajati	475	466

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARA

2.1 Modificari ale politicilor contabile si adoptarea standardelor contabile IFRS revizuite/modificate

Politicile contabile adoptate sunt in concordanta cu cele din exercitiul financiar precedent, cu exceptia urmatoarelor amendamente ale standardelor contabile IFRS care au fost adoptate de Societate la 1 ianuarie 2024:

- IAS 1 Prezentarea situatiilor financiare: clasificarea datoriilor drept datorii curente sau pe termen lung (amendamente).
- IFRS 16 Contracte de leasing: Datoria care decurge din contractul de leasing in cadrul unei vanzari si leaseback (amendamente).
- IAS 7 Situatia fluxurilor de numerar si IFRS 7 Prezentarea instrumentelor financiare – Acorduri de finantare a furnizorilor (amendamente).

Amendamentele la standardele contabile IFRS adoptate nu au avut un impact material asupra politicilor contabile ale Societatii.

2.2 Standarde emise, dar care nu sunt inca in vigoare si nu au fost adoptate anticipat

Standardele/Amendamentele care nu sunt inca in vigoare, dar care au fost adoptate de Uniunea Europeana:

- **IAS 21 Efectele variatiei cursurilor de schimb valutar: lipsa unui curs de schimb oficial (amendamente)**

Amendamentele intra in vigoare pentru perioadele anuale de raportare care incep la sau dupa 1 ianuarie 2025, fiind permisa aplicarea anticipata. Conducerea estimeaza ca aceste amendamente nu vor avea impact asupra situatiilor financiare ale Societatii in perioada initiala de aplicare.

Standardele/Amendamentele care nu sunt inca in vigoare si care nu au fost inca adoptate de Uniunea Europeana:

IFRS 9 Instrumente Financiare si IFRS 7 Instrumente Financiare: Informatii de furnizat - Clasificarea si masurarea instrumentelor financiare (amendamente). In mai 2024, IASB a emis amendamente la Clasificarea si Masurarea Instrumentelor Financiare, care au modificat IFRS 9 Instrumente Financiare si IFRS 7 Instrumente Financiare: Prezentare, iar acestea intra in vigoare pentru perioadele anuale de raportare care incep la sau dupa 1 ianuarie 2026, cu adoptarea anticipata permisa. Conducerea a evaluat ca amendamentul nu va avea un impact asupra situatiilor financiare ale Societatii.

IFRS 9 Instrumente Financiare si IFRS 7 Instrumente Financiare: Informatii de prezentat - Contracte referitoare la electricitatea dependenta de factori naturali. In decembrie 2024, IASB a emis amendamente specifice pentru o mai buna prezentare a contractelor referitoare la electricitatea dependenta de factori naturali, care au modificat IFRS 9 Instrumente Financiare si IFRS 7 Instrumente Financiare: Informatii de prezentat, acestea intra in vigoare pentru perioadele anuale de raportare care incep la sau dupa 1 ianuarie 2026, cu adoptarea anticipata permisa. Conducerea a evaluat ca amendamentul nu va avea un impact asupra situatiilor financiare ale Societatii.

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARA *(continuare)*

IFRS 18 Prezentarea informatiilor in situatiile financiare. In aprilie 2024, IASB a emis IFRS 18 Prezentarea informatiilor in situatiile financiare, care inlocuieste IAS 1 - Prezentarea Situatiilor Financiare, acesta intra in vigoare pentru perioadele anuale de raportare care incep la sau dupa 1 ianuarie 2027, cu adoptarea anticipata permisa. IFRS 18 introduce noi cerinte privind prezentarea informatiilor in contul de profit sau pierdere. Aceasta impune unei entitati sa clasifice toate veniturile si cheltuielile din contul de profit sau pierdere intr-una din cele cinci categorii: operational, investitional, financiar, impozit pe profit si operatiuni intrerupte. Aceste categorii sunt completate de cerintele de a prezenta subtotalurile si totalurile pentru "profitul sau pierderea din operatiuni de exploatare", "profitul sau pierderea inainte de finantare si impozit pe profit" si "profit sau pierdere". Standardul impune, de asemenea, prezentarea de indicatori ai performantei definiti de management si include noi cerinte privind agregarea si dezagregarea informatiilor financiare pe baza "rolurilor" identificate ale situatiilor financiare primare si ale Notelor. In plus, exista modificari subsecvente ale altor standarde contabile. IFRS 18 intra in vigoare pentru perioadele de raportare care incep la 1 ianuarie 2027 sau ulterior acestei date, fiind permisa aplicarea anterioara. Aplicarea retroactiva este necesara atat in situatiile financiare anuale, cat si in cele interimare. In urmatoarele perioade de raportare, conducerea va analiza cerintele acestui standard nou emis si va evalua impactul acestuia.

IFRS 19 – Filiale fara responsabilitate publica: Informatii de prezentat. In mai 2024, IASB a emis IFRS 19 – Filiale fara responsabilitate publica: Cerinte de prezentare, care va intra in vigoare pentru perioadele de raportare anuala care incep la sau dupa 1 ianuarie 2027, cu adoptarea anticipata permisa. Conducerea a evaluat ca amendamentul nu va avea un impact asupra situatiilor financiare ale Societatii.

Imbunatatiri anuale ale standardelor de contabilitate IFRS – Volumul 11. In iulie 2024, IASB a emis Imbunatatiri anuale ale standardelor de contabilitate IFRS – Volumul 11. O entitate trebuie sa adopte aceste amendamente pentru perioadele de raportare anuala care incep la sau dupa 1 ianuarie 2026. Adoptarea anticipata este permisa. Conducerea a evaluat ca amendamentul nu va avea un impact asupra situatiilor financiare ale Societatii.

Amendament la IFRS 10 – Situatii financiare consolidate si IAS 28 – Investitiile in entitatile asociate si in asocierile in participatie: Vanzarea sau aportul de active intre un investitor si entitatea asociata sau asocierea in participatie. In decembrie 2015, IASB a amanat pe termen nelimitat data de intrare in vigoare a acestui amendament, in asteptarea rezultatului proiectului sau de cercetare privind metoda punerii in echivalenta. Conducerea a evaluat ca amendamentul nu va avea un impact asupra situatiilor financiare ale Societatii.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE

Politicile contabile materiale aplicate la intocmirea acestor situatii financiare sunt prezentate mai jos. Aceste politici au fost aplicate consecvent in toti anii prezentati, daca nu se specifica altfel.

Declaratia de conformitate

Situatiile financiare individuale au fost intocmite in conformitate cu Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, cu modificarile si clarificarile ulterioare.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 2844/2016, cu modificarile ulterioare, este in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (Standarde Contabile IFRS) adoptate de Uniunea Europeana, cu exceptia IAS 21 Efectele variatiei cursurilor de schimb valutar cu privire la moneda functionala, a prevederilor IAS 20 Contabilitatea subventiilor guvernamentale cu privire la recunoasterea veniturilor din certificate verzi, cu exceptia IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii cu privire la veniturile din taxe de conectare la reseaua de distribuire.

Aceste exceptii nu au impact asupra situatiilor financiare ale Societatii.

Bazele intocmirii

Situatiile financiare individuale au fost intocmite pe baza costului istoric, cu exceptia imobilizarilor corporale care sunt evaluate la valoarea reevaluata, dupa cum este descris in politicile contabile de mai jos. Costul istoric este in general bazat pe valoarea justa a contraprestatiei efectuate in schimbul activelor.

Situatiile financiare sunt prezentate in lei romanesti („RON”) si toate valorile sunt rotunjite la cel mai apropiat RON, cu exceptia cazului in care este indicat altfel.

Principiul continuitatii activitatii

Situatiile financiare ale Societatii au fost intocmite pe baza principiului continuitatii activitatii care presupune ca Societatea isi va putea desfasura activitatea curenta in perioada viitoare. Anul 2024 a fost dominat de conflictul dintre Rusia si Ucraina. In acest context, Societatea nu a fost direct afectata de conflict, ci indirect, urmare a cresterilor preturilor la materii prime si materiale, energie si gaz. Pentru a evalua aplicabilitatea acestei ipoteze, Conducerea Societatii a analizat previziunile privind fluxurile de numerar ce rezulta din translatarea relatiilor comerciale existente si viitoare. Pe baza acestei analize, ce au avut in vedere si contextul economic actual, conducerea considera ca Societatea va putea continua sa isi desfasoare activitatea in perioada viitoare si, prin urmare, aplicarea principiului continuitatii activitatii in intocmirea situatiilor financiare este justificat.

In 2024, Societatea a inregistrat profit net in valoare de 16.158.631 RON (2023: 11.146.661 RON). Societatea este in prezent dependenta de activitatea cu doi clienti locali principali. Cifra de afaceri cu acesti clienti pentru 2024 reprezinta 71,09% din cifra de afaceri totala a Societatii (2023: 64%). Cu toate acestea, conducerea Societatii considera ca acest aspect nu constituie un impediment, avand in vedere natura specializata a serviciilor furnizate precum si existenta de comenzi incheiate cu acesti parteneri pentru perioadele urmatoare, care ii asigura suficiente venituri. De asemenea, Societatea intentioneaza sa inceapa sa isi dezvolte activitatea in industria civila, si in acest sens are in vedere o serie de investitii semnificative in perioadele viitoare.

Evaluarea la valoarea justa

Societatea evalueaza si recunoaste la valoarea justa anumite active nefinanciare, cum ar fi terenurile, cladirile si alte constructii, instalatiile tehnice, echipamentele, mijloacele de transport (inclusiv drepturile de utilizare ale acestor active), precum si mobilierul, aparatura birotica si echipamentul de protectie. De asemenea, valorile juste ale instrumentelor financiare evaluate la cost amortizat sunt estimate in scopul prezentarii informatiilor.

Valoarea justa este pretul care ar fi primit pentru a vinde un activ sau platit pentru a transfera o datorie intr-o tranzactie obisnuita intre participantii din piata la data evaluarii. Evaluarea la valoarea justa se bazeaza pe prezumtia ca tranzactia de vanzare a activului sau transferul datoriei are loc fie:

- pe piata principala pentru activ sau datorie, sau
- in absenta unei piete principale, pe cea mai avantajoasa piata pentru activ sau datorie.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Evaluarea la valoarea justa (continuare)

Principala sau cea mai avantajoasa piata trebuie sa fie accesibila Societatii.

Valoarea justa a unui activ sau a unei datorii este evaluata utilizand ipotezele pe care participantii la piata le-ar folosi atunci cand stabilesc pretul activului sau datoriei, presupunand ca participantii la piata actioneaza in interesul lor economic. O evaluare la valoarea justa a unui activ nefinanciar ia in considerare capacitatea unui participant la piata de a genera beneficii economice prin utilizarea activului in cea mai buna utilizare a acestuia sau prin vanzarea acestuia catre un alt participant la piata care ar folosi activul in cea mai buna utilizare.

Toate activele si datoriile pentru care valoarea justa este evaluata sau prezentata in situatiile financiare sunt clasificate in cadrul ierarhiei valorii juste, descrise dupa cum urmeaza, pe baza celui mai scazut nivel de intrare care este semnificativ pentru evaluarea la valoarea justa in ansamblu:

- Nivelul 1: preturi de piata pe pietele active pentru active sau datorii identice;
- Nivelul 2: date de intrare altele decat preturile de piata cotate incluse in nivelul 1, care sunt observabile pentru activ sau datorie, direct, sau indirect.
- Nivelul 3: datele de intrare sunt neobservabile pentru activ sau datorie.

Pentru activele si datoriile care sunt recunoscute in situatiile financiare pe o baza recurenta, Societatea determina daca au avut loc transferuri intre niveluri din ierarhie, reevaluand categorizarea (pe baza datelor de intrare de la nivelul cel mai scazut, care este semnificativ pentru evaluarea valorii juste ca intreg) la sfarsitul fiecarei perioade de raportare.

Conducerea Societatii determina politicile si procedurile atat pentru evaluarea recurenta a valorii juste, cum ar fi terenurile, cladirile, si echipamentele, cat si pentru evaluarea nerecurenta.

Evaluatorii externi sunt implicati in evaluarea activelor semnificative, cum ar fi terenuri, cladiri si echipamente. Implicarea evaluatorilor externi este decisa anual de catre conducere. Criteriile de selectie includ cunostinte de piata, reputatie, independenta si daca sunt mentinute standardele profesionale.

La fiecare data de raportare, conducerea analizeaza miscarile valorilor activelor si pasivelor care trebuie reevaluate conform politicilor Societatii, verificand principalele date de intrare aplicate in cea mai recenta evaluare si evaluand modificarile din evaluarea anterioara.

In scopul prezentarii de informatii cu privire la valoarea justa, Societatea a stabilit clase de active si datorii pe baza naturii, caracteristicilor si riscurilor activului sau datoriei si a nivelului ierarhiei valorii juste, dupa cum s-a explicat mai sus.

Recunoasterea veniturilor

In conformitate cu IFRS 15 "Venituri din contracte cu clientii", Societatea recunoaste veniturile atunci cand clientul dobandeste controlul asupra bunurilor sau serviciilor prestate, la suma care reflecta pretul pe care se asteapta sa il primeasca in schimbul acestor bunuri sau servicii.

Informatiile cu privire la rationamentele, estimarile si ipotezele contabile semnificative referitoare la veniturile din contractele cu clientii sunt prezentate in sectiunea *Rationamente, estimari si ipoteze contabile semnificative* la finalul acestei note.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Societatea are urmatoarele fluxuri de venituri:

a. **Fabricatia motoarelor si ansamblelor mecanice pentru avioane si elicoptere.** Principalele produse realizate de Societate sunt: motoare Turmo, motoare Viper, modernizare elicoptere Puma, piese schimb pentru motoare Turmo si Viper, piese si motoare pentru Rolls-Royce. Turbomecanica este unicul producator de motoare cu turbina de gaze si ansamble mecanice pentru aeronave din cadrul industriei romanesti.

Veniturile sunt inregistrate pe baza unui contract aprobat intre parti, partile fiind angajate sa isi indeplineasca obligatiile respective. Drepturile si conditiile de plata ale fiecarei parti pot fi usor identificate. Termenele de plata sunt de la 10 zile dupa livrarea bunurilor. Contractele au substanta comerciala si este probabil ca entitatea va colecta contravaloarea la care are dreptul in schimbul bunurilor sau serviciilor transferate clientului.

Obligatiile de executie se refera la obligatii de executie distincte reprezentate de fabricarea motoarelor si a ansamblelor mecanice pentru aeronave si elicoptere satisfacute pe masura ce se preseteaza serviciile.

Pretul tranzactiei este suma contraprestatiei la care o entitate se asteapta sa aiba dreptul in schimbul transferului de bunuri promise catre un client, cu exceptia acelor sume colectate in numele unor terte parti (de exemplu, unele taxe de vanzare). Acestea includ sume fixe, dupa cum s-a convenit intre parti. Atat conditiile contractului, cat si practicile comerciale obisnuite ale entitatii trebuie luate in considerare pentru a determina pretul tranzactiei. Contractele mentioneaza distinct pretul pentru fiecare echipament livrat. Se presupune, de asemenea, ca bunurile vor fi transferate catre client conform promisiunii in conformitate cu contractul de vanzare.

IFRS 15 presupune ca pretul tranzactiei sa fie alocat fiecarei obligatii de executare identificate in contract pe baza relativa a pretului de vanzare independent. Nu exista dificultati in alocarea pretului, deoarece acestea sunt in mod clar atribuibile si negociate la incheierea contractului.

Pentru contractele cu pret fix, Societatea recunoaste veniturile pe masura realizarii productiei, evaluand stadiul de finalizare al proiectelor. Societatea transfera controlul asupra unui bun sau a unui serviciu in timp si, prin urmare, indeplineste o obligatie de executie si recunoaste veniturile in timp, deoarece executia Societatii creeaza sau imbunatateste un activ pe care il controleaza clientul, pe masura ce activul este creat sau imbunatatit. Stadiul de finalizare este determinat, utilizand metoda pe baza de input, in functie de costurile contractuale efectuate pana la sfarsitul perioadei de raportare, sub forma de procent din costul total estimat pentru fiecare contract.

In cazul in care rezultatul unui contract nu poate fi estimat in mod fiabil, veniturile contractului sunt recunoscute doar in linie cu costurile contractului care sunt probabil sa fie recuperabile. Atunci cand rezultatul unui contract de servicii poate fi estimat in mod fiabil si este probabil ca respectivul contract sa fie profitabil, profitul prevazut este inregistrat proportional cu gradul de executie pe parcursul duratei contractului. In cazul in care este probabil ca totalul costurilor contractului sa depaseasca veniturile totale ale contractului, pierderea estimata este inregistrata drept cheltuiala, in conformitate cu IAS 37 Provizioane, datorii contingente si active contingente.

Societatea prezinta ca active contractuale sumele brute datorate de clienti, aferente contractelor care se afla in curs de desfasurare, pentru care costurile suportate si profiturile recunoscute (minus pierderile recunoscute) depasesc valoarea totala facturata din contractul respectiv. In cazul in care facturile emise depasesc costurile suportate plus profiturile recunoscute (mai putin pierderile recunoscute), sumele brute datorate clientilor sunt prezentate ca datorii aferente contractelor.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Recunoasterea veniturilor (continuare)

b. Venituri din serviciile de reparatii la motoarele si ansamblelor mecanice pentru avioane si elicoptere – entitatea ofera servicii de reparatii la turbinele vandute Ministerului Apararii

Veniturile sunt inregistrate pe baza unui contract aprobat intre parti, partile fiind angajate sa isi indeplineasca obligatiile respective. Drepturile si conditiile de plata ale fiecarei parti pot fi usor identificate. Termenele de plata sunt de la 10 zile dupa livrarea bunurilor. Contractele au substanta comerciala si este probabil ca entitatea va colecta contravaloarea contravaloarea la care are dreptul in schimbul bunurilor sau serviciilor transferate clientului.

Obligatiile de executie se refera la obligatii de executie distincte reprezentate de reparatii aferente motoarelor pentru aeronave si elicoptere satisfacute pe masura ce se preseteaza serviciile.

Pretul tranzactiei este suma contraprestatiei la care o entitate se asteapta sa aiba dreptul in schimbul prestarii serviciilor de reparatii. Acesta includ sume fixe, dupa cum s-a convenit intre parti. Atat conditiile contractului, cat si practicile comerciale obisnuite ale entitatii trebuie luate in considerare pentru a determina pretul tranzactiei. Contractele mentioneaza distinct pretul pentru fiecare reparatie. Se presupune, de asemenea, ca bunurile vor fi transferate catre client conform promisiunii in conformitate cu contractul de vanzare.

IFRS 15 presupune ca pretul tranzactiei sa fie alocat fiecarei obligatii de executare identificate in contract pe baza relativa a pretului de vanzare independent. Nu exista dificultati in alocarea pretului, deoarece acestea sunt in mod clar atribuibile si negociate la incheierea contractului.

Pentru contractele cu pret fix, Societatea recunoaste veniturile pe masura prestarii serviciilor, evaluand stadiul de finalizare al proiectelor. Societatea transfera controlul asupra unui bun sau a unui serviciu in timp si, prin urmare, indeplineste o obligatie de executie si recunoaste veniturile in timp, deoarece executia Societatii creeaza sau imbunatateste un activ pe care il controleaza clientul, pe masura ce activul este creat sau imbunatatit. Stadiul de finalizare este determinat, utilizand metoda pe baza de intrari, in functie de costurile contractuale efectuate pana la sfarsitul perioadei de raportare, sub forma de procent din costul total estimat pentru fiecare contract.

In cazul in care rezultatul unui contract nu poate fi estimat in mod fiabil, veniturile contractului sunt recunoscute doar in linie cu costurile contractului care sunt probabil sa fie recuperabile. Atunci cand rezultatul unui contract de servicii poate fi estimat in mod fiabil si este probabil ca respectivul contract sa fie profitabil, profitul prevazut este inregistrat proportional cu gradul de executie pe parcursul duratei contractului. In cazul in care este probabil ca totalul costurilor contractului sa depaseasca veniturile totale ale contractului, pierderea estimata este inregistrata drept cheltuiala, in conformitate cu IAS 37 Provizioane, datorii contingente si active contingente.

Societatea prezinta ca active contractuale sumele brute datorate de clienti, aferente contractelor care se afla in curs de desfasurare, pentru care costurile suportate si profiturile recunoscute (minus pierderile recunoscute) depasesc valoarea totala facturata din contractul respectiv. In cazul in care facturile emise depasesc costurile suportate plus profiturile recunoscute (mai putin pierderile recunoscute), sumele brute datorate clientilor sunt prezentate ca datorii aferente contractelor.

c. Venituri din vanzarea de materiale, marfuri, produse reziduale si alte servicii prestate

Veniturile sunt inregistrate pe baza unui contract aprobat intre parti, partile fiind angajate sa isi indeplineasca obligatiile respective. Drepturile si conditiile de plata ale fiecarei parti pot fi usor identificate. Termenele de plata sunt de la 10 zile dupa livrarea bunurilor. Contractele au substanta comerciala si este probabil ca entitatea va colecta contravaloarea contravaloarea la care are dreptul in schimbul bunurilor sau serviciilor transferate clientului.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Obligatiile de executie se refera la obligatii de executie distincte reprezentate de vanzare de material satisfacute la momentul livrării.

Pretul tranzactiei este suma contraprestatiei la care o entitate se asteapta sa aiba dreptul in schimbul transferului de bunuri promise catre un client, cu exceptia acelor sume colectate in numele unor terte parti (de exemplu, unele taxe de vanzare). Acestea includ sume fixe, dupa cum sa convenit intre parti. Atat conditiile contractului, cat si practicile comerciale obisnuite ale entitatii trebuie luate in considerare pentru a determina pretul tranzactiei. Contractele mentioneaza distinct pretul pentru fiecare material vandut. Se presupune, de asemenea, ca bunurile vor fi transferate catre client conform promisiunii in conformitate cu contractul de vanzare.

IFRS 15 presupune ca pretul tranzactiei sa fie alocat fiecarei obligatii de executare identificate in contract pe baza relativa a pretului de vanzare independent. Nu exista dificultati in alocarea pretului, deoarece acestea sunt in mod clar atribuibile si negociate la incheierea contractului. Entitatea recunoaste veniturile in conformitate cu acordurile stabilite la momentul livrării.

Pentru activitatile prestate, mai sus mentionate la punctele a si b, Societatea acorda clientilor sai garantii de buna executie pentru o perioada ce variaza intre 12 si 18 luni. Acestea intra in aria de aplicabilitate a IAS 37 intrucat:

- a. garantiile conform contractului ofera clientului asigurarea ca produsul va functiona;
- b. garantiile nu ofera servicii suplimentare decat asigurarea ca bunul va functiona conform specificatiilor convenite;
- c. clientii nu au optiunea de a cumpara garantia separat.

Prin urmare, aceste garantii nu reprezinta obligatii de executare distincte, ci trebuie recunoscute ca si provizioane in conformitate cu IAS 37.

Creante comerciale

Creantele comerciale sunt recunoscute la pretul de tranzactionare determinat in conformitate cu IFRS 15. Ulterior, acestea sunt evaluate la cost amortizat folosind metoda dobanzii efective, mai putin provizioanele pentru pierderi. Societatea evalueaza, la fiecare data a bilantului, cerinta unor provizioane pentru deprecierea creantelor comerciale. Atunci cand se evalueaza pierderea de credit preconizata (denumita in continuare „ECL”), Societatea foloseste informatii anticipate rezonabile si acceptabile, care se bazeaza pe ipoteze pentru viitoarele variatii ale diversilor factori economici si modul in care acesti factori se vor afecta reciproc. Probabilitatea de nerambursare constituie o data de intrare cheie in evaluarea ECL. Probabilitatea de nerambursare este o estimare a probabilitatii de neplata pe un orizont de timp dat, al carui calcul include date istorice, ipoteze si asteptari privind conditiile viitoare.

Contracte de leasing

Societatea evalueaza la inceputul contractului daca un contract este sau contine o componenta de leasing. Adica, daca contractul confera dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioada de timp in schimbul unei contraprestatii.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Societatea ca locatar

i) Active cu drept de utilizare

Societatea recunoaste activele cu drept de utilizare la data inceperii contractului de leasing (adica data la care activul suport este disponibil pentru utilizare). Activele cu drept de utilizare sunt prezentate in situatia pozitiei financiare la valoarea justa la data reevaluarii, mai putin orice depreciere cumulata si pierderi din depreciere si ajustate pentru orice reevaluare a datoriilor de leasing. Costul initial al activelor cu drept de utilizare include suma datoriilor de leasing recunoscute, costurile initiale directe suportate si platile de leasing efectuate la sau inainte de data de incepere minus orice stimulente de leasing primite.

Activele cu drept de utilizare sunt amortizate liniar pe perioada mai scurta dintre durata contractului si durata de viata utila estimata a activelor.

Dreptul de utilizare a activelor se refera la masinile inchiriate care sunt amortizate pe o perioada de 3 ani, precum si echipamentelor in leasing care sunt amortizate pe o perioada intre 3 - 20 ani.

Activele cu drept de utilizare sunt, de asemenea, supuse deprecierii. A se consulta politicile contabile din Nota 3 Deprecierea activelor nefinanciare.

ii) Datorii de leasing

La data inceperii contractului de leasing, Societatea recunoaste datoriile de leasing evaluate la valoarea actualizata a platilor de leasing care urmeaza sa fie efectuate pe durata contractului de leasing. Platile de leasing includ plati fixe minus orice stimulente de leasing de primit, plati variabile de leasing care depind de un indice sau o rata si sume care se asteapta sa fie platite in baza garantiilor de valoare reziduala. Platile de leasing includ, de asemenea, pretul de exercitare a unei optiuni de cumparare, in mod rezonabil sigur de exercitat de catre Societate si plati de penalitati pentru rezilierea contractului de leasing, daca perioada de leasing reflecta exercitarea de catre Societate a optiunii de reziliere.

Platile variabile de leasing care nu depind de un indice sau o rata sunt recunoscute drept cheltuieli in perioada in care are loc evenimentul sau conditia care declanseaza plata.

La calcularea valorii actuale a platilor de leasing, Societatea foloseste rata de imprumut incrementală la data de incepere a leasingului, deoarece rata dobanzii implicite in leasing nu este usor de determinat. Dupa data inceperii contractului, valoarea datoriilor de leasing este marita pentru a reflecta acumularea dobanzilor si redusa cu platile de leasing efectuate. In plus, valoarea contabila a datoriilor de leasing este reevaluată dacă există o modificare, o modificare a perioadei de leasing, o modificare a platilor de leasing (de exemplu, modificari ale platilor viitoare rezultate dintr-o modificare a unui indice sau a ratei utilizate pentru a determina astfel de plati de leasing) sau o modificare a evaluării unei optiuni de cumparare a activului suport.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Contracte de leasing (continuarea)

iii) Contractele de leasing pe termen scurt si leasingurile de active cu valoare redusa

Societatea aplica scutirea de la recunoasterea leasingului pe termen scurt la contractele sale de leasing pe termen scurt (de exemplu, acele leasinguri care au un termen de leasing de 12 luni sau mai putin de la data inceperii si nu contin o optiune de cumparare). Se aplica, de asemenea, scutirea de la recunoasterea activelor cu valoare redusa pentru leasingul de echipamente care sunt considerate a fi de valoare mica. Platile de leasing la contractele de leasing pe termen scurt si leasingul de active cu valoare redusa sunt recunoscute drept cheltuieli pe baza liniara pe durata contractului de leasing.

Tranzactii in valuta

Moneda functionala si de prezentare

Elementele incluse in situatiile financiare sunt evaluate utilizand moneda mediului economic primar in care opereaza entitatea („moneda functionala”). Situatiile financiare sunt prezentate in LEI, care este moneda functionala a Turbomecanica SA si, de asemenea, moneda de prezentare.

Tranzactii si solduri

Tranzactiile in valuta sunt convertite in moneda functionala utilizand cursurile de schimb la data tranzactiilor. Castigurile si pierderile din cursul de schimb valutar rezultate din decontarea acestor tranzactii si din conversia activelor si datoriilor monetare exprimate in valuta la cursul de schimb de la sfarsitul anului sunt recunoscute in general in contul de profit si pierdere.

Castigurile si pierderile valutare sunt prezentate in situatia rezultatului global pe o baza neta in cadrul altor pierderi / (castiguri) valutare nete.

Elementele nemonetare care sunt evaluate la valoarea justa intr-o moneda straina sunt convertite utilizand cursurile de schimb la data la care a fost determinata valoarea justa. Diferentele de conversie asupra activelor si pasivelor contabilizate la valoarea justa sunt raportate ca parte a castigului sau pierderii valorii juste.

Cursurile de schimb utilizate sunt 1 EUR = 4,9741 RON si 1 USD = 4,7768 RON, curs mediu 2024 1 EUR = 4,9746 RON (2023: 1 EUR = 4,9746 RON si 1 USD = 4,4958, curs mediu 1 EUR= 4,9464).

Costurile cu imprumuturile

Imprumuturile sunt recunoscute initial la valoarea justa, net de costurile de tranzactie suportate. Imprumuturile sunt ulterior evaluate la cost amortizat. Orice diferenta intre incasari (net de costurile de tranzactionare) si valoarea rascumpararii este recunoscuta in contul de profit si pierdere pe perioada imprumuturilor utilizand metoda dobanzii efective. Comisioanele platite cu crearea facilitatilor de imprumut sunt recunoscute drept costuri de tranzactionare aferente imprumutului, in masura in care este probabil ca o parte sau intreaga facilitate sa fie trasa. In acest caz, comisionul este amanat pana cand tragerea are loc. In masura in care nu exista dovezi ca este probabil ca o parte din sau intreaga facilitate sa fie trasa, comisionul este capitalizat ca plata in avans pentru serviciile de lichiditate si amortizat pe perioada facilitatii la care se refera.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Imprumuturile sunt scoase din bilant atunci cand obligatia specificata in contract este indeplinita, anulata sau expira. Diferenta dintre valoarea contabila a unei datorii financiare care a fost stinsa sau transferata catre o alta parte si contraprestatia platita, inclusiv orice active nemonetare transferate sau datorii asumate, este recunoscuta in contul de profit si pierdere ca alte venituri sau costuri financiare. Imprumuturile sunt clasificate ca datorii curente, cu exceptia cazului in care Societatea are dreptul neconditionat de a amana decontarea datoriei pentru cel putin 12 luni dupa perioada de raportare.

Beneficiile angajatilor

Pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, Societatea plateste statului roman, in numele angajatilor sai, contributiile pentru pensii, sanatate si somaj. Cheltuielile cu aceste plati se inregistreaza in profit sau pierdere in aceeasi perioada cu cheltuielile salariale aferente.

Toti angajatii Societatii sunt contribuabili ai planului de pensii al statului roman.

Societatea isi rasplateste angajatii cu beneficii de pensionare conform contractului colectiv de munca. Pentru acest plan de pensii determinat, costul beneficiilor este stabilit folosind metoda unitatilor de credit proiectate, iar evaluarile actuariale sunt realizate la fiecare data a bilantului. Compania recunoaste toate castigurile si pierderile aferente planurilor de beneficii imediat in alte venituri globale si toate cheltuielile legate de planul de beneficii in cheltuieli cu personalul in contul de profit si pierdere .

Valoarea curenta a obligatiilor de pensionare depinde de un numar de factori care sunt stabiliti actuarial folosind un numar de ipoteze. Ipotezele folosite pentru stabilirea costului net (a venitului) pentru pensii include rata de actualizare, nivelul anticipat al inflatiei si rata estimata de crestere a salariului. Orice schimbare a acestor ipoteze va afecta valoarea contabila a obligatiilor de pensionare.

Societatea stabileste rata de actualizare corespunzatoare la sfarsitul fiecarui an. Aceasta este rata dobanzii care ar trebui folosita pentru a stabili valoarea prezenta a viitoarelor iesiri de numerar estimate a fi necesare pentru decontarea obligatiilor de pensionare.

La stabilirea ratei de actualizare corespunzatoare, Societatea ia in considerare ratele de dobanda dobanzii aferente obligatiunilor guvernamentale de inalta calitate care sunt exprimate in moneda in care beneficiile vor fi platite, si care au termeni de scadenta aproape egali cu termenii obligatiei de pensii aferente.

Beneficii pentru terminarea contractului de munca

Beneficiile pentru terminarea contractului de munca se pot plati atunci cand contractul de angajare este incetat de catre Societate inainte de data normala de pensionare sau ori de cate ori un angajat accepta plecarea voluntara in schimbul acestor beneficii. Societatea recunoaste beneficiile pentru terminarea contractului de munca atunci cand aceasta se angajeaza evident fie sa rezilieze contractele de munca ale angajatilor actuali conform unui plan oficial detaliat fara posibilitatea realista de abandonare a acestuia; sau sa ofere beneficii pentru terminarea contractului de munca drept rezultat al unei oferte facute pentru a incuraja plecarea voluntara. Beneficiile datorate la mai mult de 12 luni dupa perioada de raportare sunt actualizate la data de raportare.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Impozitarea

Cheltuielile cu impozitul pe profit reprezinta suma impozitelor de platit in mod curent, precum si a impozitelor pe profit amanate.

Impozitul curent

Impozitul platibil in mod curent se bazeaza pe profitul impozabil realizat in decursul anului. Profitul impozabil difera fata de profitul raportat in declaratia rezultatului global din cauza elementor de venituri sau cheltuieli ce sunt impozabile sau deductibile in alti ani, precum si datorita elementelor care nu sunt niciodata impozabile sau deductibile. Datoria Societatii privind impozitul pe profit curent este determinata folosind ratele de impozitare care au fost promulgate sau in mare masura adoptate pana la sfarsitul perioadei de raportare.

Impozitul amanat

Impozitul amanat se recunoaste pe baza diferentelor temporare dintre valoarea contabila a activelor si a datoriilor din situatiile financiare si baza fiscala corespunzatoare folosita in calculul profitului impozabil, datoriile privind impozitul amanat sunt in general recunoscute pentru toate diferentele temporare impozabile.

Creantele privind impozitul amanat sunt in general recunoscute pentru toate diferentele temporare deductibile in masura in care este probabil ca profiturile impozabile, fata de care creanta privind impozitul amanat se poate utiliza, vor fi disponibile.

Valoarea contabila a activelor la care se aplica impozitul amanat este revizuita la finalul fiecarei perioade de raportare si redusa pana la limita la care nu mai este probabil ca vor fi suficiente profituri impozabile incat sa permita recuperarea integrala sau partiala a activelor.

Activele si datoriile privind impozitul amanat sunt masurate la nivelul impozitelor ce sunt presupuse a fi aplicate in perioada la care este stabilita recuperarea datoriei sau realizarea activului, bazandu-ne pe nivelul impozitelor (si al legilor fiscale) ce au intrat in vigoare sau urmeaza a intra in vigoare pana la sfarsitul perioadei de raportare. Masurarea activelor si datoriilor privind impozitul amanat reflecta consecintele in materie de impozite ce ar urma sa decurga din felul in care Societatea preconizeaza, la sfarsitul perioadei de raportare, sa recupereze sau sa deconteze valoarea contabila a activelor si datoriilor sale.

Impozitul anual curent si amanat

Impozitul curent si cel amanat sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere cu exceptia cazului in care ele se refera la elemente ce sunt recunoscute in alte rezultate globale sau direct in capitalul propriu, caz in care impozitul curent si cel amanat sunt de asemenea recunoscute in alte venituri rezultate globale, respectiv, capitalul propriu.

Impozitul pe profit pentru anul incheiat la 31 decembrie 2024 a fost 16% (31 decembrie 2023: 16%).

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Numerar si echivalente de numerar

Numerarul si echivalentele de numerar includ numerar disponibil, depozite detinute la cerere la institutii financiare, alte investitii pe termen scurt, extrem de lichide, cu scadente initiale de trei luni sau mai putin, care sunt usor convertibile in sume cunoscute de numerar si care sunt supuse unui risc nesemnificativ a modificarii valorii, precum si descoperit de cont bancar. Descoperitul de cont este prezentat in cadrul imprumuturilor drept datorii pe termen scurt in situatia pozitiei financiare.

Imobilizari corporale

Imobilizarile corporale utilizate in activitatea de productie sau pentru furnizarea de bunuri sau servicii, sau in scopuri administrative sunt prezentate in situatia pozitiei financiare la valoarea justa la data reevaluarii mai putin amortizarea si orice pierderi cumulate din depreciere acumulate ulterior. Reevalorile sunt realizate suficient de frecvent pentru a asigura ca valoarea justa a activului reevaluat nu se deosebeste semnificativ de valoarea contabila. Deprecierea acumulata la data reevaluarii este eliminata cu valoarea contabila bruta a activului, iar valoarea neta a activului este inlocuita de la valoarea reevaluada acestuia.

Orice surplus din reevaluare este inregistrat la alte elemente ale rezultatului global si, astfel, creditat in rezerva din reevaluarea activelor de la capitalurile proprii, cu exceptia masurii in care acesta reia o reducere din reevaluarea aceluiasi activ recunoscuta anterior in contul de profit si pierdere si, in acest caz, cresterea este recunoscuta in contul de profit si pierdere. Un deficit din reevaluare este recunoscut in contul de profit si pierdere, cu exceptia cazului in care compenseaza un surplus existent pentru acelasi activ, recunoscut in rezerva din reevaluarea activelor.

Excedentul de reevaluare este transferat in rezultatul reportat, pe masura ce activele sunt cedate / casate.

Imobilizarile corporale in curs de executie ce urmeaza a fi utilizate in productie sau administrativ sunt evaluate la cost minus orice pierderi cumulate din depreciere. Costurile includ onorariile profesionale si, pentru activele eligibile, costurile indatorarii capitalizate in conformitate cu politicile contabile ale Societatii. Astfel de active sunt clasificate la categoriile respective de imobilizari corporale atunci cand sunt terminate sau gata de utilizare pentru scopul in care au fost prevazute. Deprecierea acestor active, pe aceeasi baza ca si alte active aflate in proprietate, incepe atunci cand activele sunt disponibile pentru utilizare in maniera dorita de conducere.

Imobilizari corporale

Duratele de amortizare utilizate pentru imobilizarile corporale sunt:

Cladiri	10 - 50 ani
Instalatii si echipamente tehnologice	3 - 20 ani
Mobilier si aparatura birotica	3 - 15 ani

Terenurile nu se amortizeaza.

Amortizarea este recunoscuta pentru a aloci sistematic costul activului minus valoarea reziduala pe intreaga sa durata de viata, folosindu-se metoda liniara. Duratele de viata utila estimate, valorile reziduale si metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecarei perioade de raportare, orice modificare a acestora fiind contabilizata prospectiv.

Activele detinute in baza unui contract de leasing sunt amortizate pe durata lor de viata utila pe aceeasi baza ca si activele detinute in proprietate sau pe perioada contractului de leasing daca aceasta din urma este mai scurta.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Un element de imobilizare corporala nu mai este recunoscut ca urmare a cedarii sau atunci cand nu mai sunt asteptate beneficii economice viitoare din utilizarea in continuare a activului. Orice castig sau pierdere rezultand din cedarea sau casarea unui element de imobilizare corporala este determinat ca diferenta dintre incasarile din vanzari si valoarea contabila a activului si este recunoscut in profitul sau pierderea Societatii.

Imobilizari necorporale

Imobilizari necorporale achizitionate separat

Imobilizarile necorporale cu durata de viata utila determinata si care sunt achizitionate separat sunt raportate la cost minus orice amortizare acumulata ulterioara si orice pierderi din depreciere acumulate. Amortizarea este calculata liniar pe durata de viata utila estimata a acestora. Durata de viata utila estimata si metoda de amortizare sunt revizuite la sfarsitul fiecărei perioade anuale de raportare, efectul oricaror modificari ale estimarii fiind contabilizat pe o baza prospectiva. Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite, care sunt achizitionate separat, sunt contabilizate la cost minus pierderi cumulate din depreciere.

Duratele de amortizare utilizate pentru imobilizarile necorporale sunt:

Alte imobilizari necorporale	1 - 10 ani
------------------------------	------------

Derecunoasterea imobilizarilor necorporale

O imobilizare necorporala este derecunoscuta la cedare sau atunci cand nu se mai preconizeaza nici un fel de beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Castigurile sau pierderile rezultate din derecunoasterea unei imobilizari necorporale, evaluate ca diferenta dintre incasarile nete din vanzare si valoarea contabila a activului, sunt recunoscute in contul de profit si pierdere atunci cand activul este derecunoscut.

Deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial

La finalul fiecărei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili daca exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Daca exista un astfel de indiciu, se estimeaza valoarea recuperabila a activului pentru a stabili marimea deprecierei (daca exista). Acolo unde nu este posibila estimarea valorii recuperabile a unui activ individual, Societatea estimeaza valoarea recuperabila a unitatii generatoare de numerar careia ii apartine activul. Acolo unde poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare, activele corporative sunt, de asemenea, alocate unitatilor individuale care genereaza numerar, sau, daca nu, acestea sunt alocate celui mai mic grup de unitati generatoare de numerar pentru care poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare.

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite si imobilizarile necorporale care nu sunt inca disponibile pentru utilizare sunt testate cel putin anual pentru depreciere si ori de cate ori exista un indiciu ca activul ar putea fi depreciat.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Valoarea recuperabila reprezinta cea mai mare valoare dintre valoarea justa minus costurile generate de vanzare si valoarea sa de utilizare. La evaluarea valorii de utilizare, viitoarele fluxuri de numerar estimate sunt actualizate la valoarea lor curenta folosind o rata de actualizare determinata inaintea impozitarii care reflecta evaluarile de piata curente a valorii-timp a banilor si riscurile specifice activului pentru care estimarile aferente fluxurilor de numerar viitoare nu au fost ajustate.

Daca valoarea recuperabila a unui activ (sau unitati generatoare de numerar) este estimata a fi mai mica decat valoarea sa contabila, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este redusa la nivelul valorii recuperabile. Deprecierea este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, daca activul relevant nu este contabilizat la o valoare reevaluată, caz in care deprecierea este tratata ca reducere a reevaluării.

Acolo unde deprecierea se reverseaza, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este majorata la nivelul noii estimari a valorii sale recuperabile, dar astfel incat valoare contabila crescuta sa nu depaseasca valoarea contabila care ar fi fost stabilita daca nu ar fi fost recunoscuta deprecierea pentru activ (unitatea generatoare de numerar) in anii precedenti. O reversare a unei depreciere este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, exceptand situatia in care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, caz in care reversarea deprecierei este tratata ca majorare a reevaluării.

Stocuri

Stocurile, care includ materii prime, produse finite, semifabricate, productia in curs de executie, sunt evaluate la valoarea cea mai mica dintre cost si valoarea realizabila neta.

Costul stocurilor cuprinde toate costurile aferente achizitiei si prelucrării, precum si alte costuri suportate pentru a aduce stocurile in forma si in locul in care se gasesc. Costul produselor finite si a productiei in curs de executie cuprinde cheltuielile directe aferente productiei, si anume: materiale directe, energie consumata, manopera directa si alte cheltuieli directe de productie, precum si cota cheltuielilor indirecte de productie alocata in mod rational ca fiind legata de fabricatia acestora.

Costurile stocurilor de materii prime sunt stabilite prin metoda costului mediu ponderat. Valoarea realizabila neta reprezinta pretul de vanzare estimat pe parcursul desfasurării normale a activitatii, minus costurile estimate pentru finalizare si costurile estimate necesare efectuării vânzării.

Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci cand Societatea are o obligatie actuala (legala sau implicita) ca rezultat al unui eveniment trecut, este probabil ca pentru decontarea obligatiei sa fie necesara o iesie de resurse incorporand beneficii economice si se poate face o estimare fiabila a valorii obligatiei.

Valoarea recunoscuta ca provizion este cea mai buna estimare a contravalorii necesare pentru decontarea obligatiei actuale la finalul perioadei de raportare, luand in considerare riscurile si incertitudinile din jurul obligatiei. Atunci cand un provizion este masurat folosind fluxurile de numerar estimate pentru a deconta obligatia actuala, valoarea contabila a acestuia este valoarea actuala a acelor fluxuri de numerar (daca efectul valorii-timp a banilor este semnificativ).

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Atunci cand se asteapta ca unele sau toate beneficiile economice necesare pentru a deconta un provizion sa fie recuperate de la terti, creanta este recunoscuta ca activ daca este aproape sigur ca rambursarea va fi primita si ca valoarea creantei poate fi evaluata in mod fiabil.

Contracte cu titlu oneros

Obligatiile actuale generate conform contractelor cu titlu oneros sunt recunoscute si evaluate ca provizioane. Se considera ca un contract oneros exista acolo unde Societatea are un contract conform caruia costurile inevitabile pentru indeplinirea obligatiilor contractuale depasesc beneficiile economice estimate a fi generate de contract.

Garantii

Provizioanele pentru costurile estimate ale obligatiilor de garantie conform legislatiei locale a vanzarii bunurilor sunt recunoscute la data vanzarii produselor relevante, la cea mai buna estimare facuta de directori in ceea ce priveste cheltuielile necesare pentru a deconta obligatia Societatii.

Datorii comerciale si de alta natura

Aceste sume reprezinta datorii pentru bunuri si servicii furnizate Societatii inainte de sfarsitul exercitiului financiar care sunt neachitate. Sumele nu sunt garantate si sunt de obicei platite in termen de 30 de zile de la recunoastere. Datoriile comerciale si de alta natura sunt prezentate ca datorii pe termen scurt, cu exceptia cazului in care plata nu este datorata in termen de 12 luni de la perioada de raportare. Ele sunt recunoscute initial la valoarea justa si ulterior evaluate la cost amortizat utilizand metoda dobanzii efective. In aceasta categorie sunt incluse si datoriile necomerciale precum TVA si contributiile sociale recunoscute la cea mai buna estimare a cheltuielilor necesare pentru decontarea obligatiei actuale la sfarsitul perioadei de raportare.

Active si datorii financiare

Activele financiare si creantele financiare sunt recunoscute atunci cand Societatea devine parte in prevederile contractuale ale instrumentului.

Active financiare

Recunoasterea si evaluarea initiala

Activele financiare sunt clasificate, la recunoasterea initiala, ca fiind evaluate ulterior la costul amortizat, valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global (OCI) si la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

Clasificarea activelor financiare la recunoasterea initiala depinde de caracteristicile contractuale ale fluxului de numerar al activului financiar si de modelul de afaceri al entitatii pentru gestionarea acestora. Cu exceptia creantelor comerciale care nu contin o componenta de finantare semnificativa sau pentru care Societatea a aplicat avantajul practic, Societatea evalueaza initial un activ financiar la valoarea sa justa plus, in cazul unui activ financiar care nu este la valoarea justa prin contul de profit si pierdere, costurile de tranzactionare. Creantele comerciale care nu contin o componenta de finantare semnificativa sau pentru care Societatea a aplicat avantajul practic sunt evaluate la pretul de tranzactionare.

Pentru ca un activ financiar sa fie clasificat si evaluat la costul amortizat sau la valoarea justa prin OCI, acesta trebuie sa dea nastere la fluxuri de numerar care sunt „exclusiv plati de principal si dobanzi (SPPI)” din suma principala restanta. Aceasta evaluare este denumita testul SPPI si se efectueaza la nivel de instrument. Activele financiare cu fluxuri de numerar care nu sunt SPPI sunt clasificate si evaluate la valoarea justa prin contul de profit si pierdere, indiferent de modelul de afaceri.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Active financiare la cost amortizat (instrumente de datorie)

Activele financiare la cost amortizat sunt ulterior evaluate utilizand metoda dobanzii efective (EIR) si sunt supuse deprecierii. Castigurile si pierderile sunt recunoscute in contul de profit si pierdere atunci cand activul este derecunoscut, modificat sau depreciat. Metoda dobanzii efective este o metoda de calcul al costului amortizat al unui instrument financiar si de alocare a dobanzii pe perioada relevanta.

Activele financiare ale Societatii la cost amortizat includ creantele comerciale, alte creante si active contractuale, precum si alte active financiare (titlurile de stat).

Societatea nu detine active financiare la valoarea justa prin OCI sau contul de profit si pierdere.

Depreciere

Societatea recunoaste un provizion pentru pierderile de credit preconizate (ECL) pentru toate instrumentele de datorie masurate la cost amortizat. ECL se bazeaza pe diferenta dintre fluxurile de numerar contractuale datorate in conformitate cu contractul si toate fluxurile de numerar pe care Societatea se asteapta sa le primeasca, actualizate la o aproximare a ratei dobanzii efective initiale.

Pentru creantele comerciale si activele contractuale, Societatea aplica o abordare simplificata in calcularea ECL. Prin urmare, Societatea nu urmareste modificarile riscului de credit, ci recunoaste un provizion de pierdere bazat pe ECL pe intreaga durata de viata la fiecare data de raportare.

Societatea a efectuat o evaluare la sfarsitul anului si nu exista nicio diferenta semnificativa in aplicarea modelului ECL si a politicii contabile actuale care provizioneaza creantele mai vechi de 270 de zile.

Evaluarea pierderilor de credit preconizate este o functie a probabilitatii de nerambursare, a pierderii in caz de nerambursare (adica a marimii pierderii daca exista o nerambursare) si a expunerii la riscul de nerambursare. Evaluarea probabilitatii de nerambursare si a pierderii in caz de nerambursare se bazeaza pe date istorice ajustate prin informatii anticipative, asa cum este descris mai sus. In ceea ce priveste expunerea la riscul de nerambursare, pentru activele financiare, aceasta este reprezentata de valoarea contabila bruta a activelor la data raportarii; pentru contractele de garantie financiara, expunerea include suma trasa la data raportarii, impreuna cu orice alte sume suplimentare asteptate a fi trasate in viitor pana la data implicita determinata pe baza tendintei istorice, intelegerea societatii cu privire la nevoile specifice de finantare viitoare ale debitorilor si alte informatii relevante anticipative.

Societatea recunoaste un castig sau o pierdere din depreciere in contul de profit si pierdere pentru toate instrumentele financiare cu o ajustare corespunzatoare a valorii contabile a acestora printr-un cont de provizioane pentru pierderi.

In efectuarea analizei pentru depreciere Societatea ia in considerare atat informatiile cantitative, cat si calitative, care sunt rezonabile si acceptabile, inclusiv experienta istorica si informatiile anticipative care sunt disponibile fara costuri sau eforturi nejustificate. Informatiile anticipative luate in considerare includ perspectivele viitoare ale industriilor in care isi desfasoara activitatea debitorii societatii, obtinute din rapoarte ale expertilor economici, de la analisti financiari, organisme guvernamentale, grupuri de reflectie relevante si alte organizatii similare, precum si luarea in considerare a diverselor surse externe de informatii economice prezente si previzionate care se refera la operatiunile de baza ale societatii.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Indiferent de analiza de mai sus, Societatea considera ca exista o probabilitate limitata de nerambursare pentru clientii existenti, intrucat, dupa cum s-a mentionat mai sus, exista o concentratie ridicata de doi clienti de stat, numarul mediu de zile de incasare este de 22 de zile, nu au existat cazuri de nerambursare in ultimii ani si sunt putine sanse sa apara, deoarece clientii sunt detinuti de stat si actioneaza in industria de aparare.

Derecunoasterea activelor financiare

Societatea derecunoaste un activ financiar numai atunci cand expira drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar din activ sau cand transfera activul financiar si, in mod substantial, toate riscurile si beneficiile asupra proprietatii activului catre o alta entitate. In cazul in care Societatea nu transfera si nu retine in mod substantial toate riscurile si beneficiile proprietatii si continua sa controleze activul transferat, Societatea recunoaste interesul retinut in activ si o datorie asociata pentru sumele pe care ar trebui sa le achite. Daca Societatea retine in mod substantial toate riscurile si beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra unui activ financiar transferat, Societatea continua sa recunoasca activul financiar si, de asemenea, recunoaste un imprumut garantat pentru incasarile primite.

La derecunoasterea unui activ financiar evaluat la costul amortizat, diferenta dintre valoarea contabila a activului si suma contraprestatiei primite si a creantei este recunoscuta in contul de profit si pierdere.

Societatea anuleaza un activ financiar atunci cand exista informatii care indica faptul ca debitorul se afla intr-o dificultate financiara severa si nu exista o perspectiva realista de recuperare, de exemplu, atunci cand debitorul a fost pus in lichidare sau a intrat in procedura falimentului sau in cazul creantelor comerciale, atunci cand sumele sunt scadente de peste trei ani, oricare dintre acestea apare mai devreme. Activele financiare anulate pot fi supuse in continuare activitatilor de executare in conformitate cu procedurile de recuperare ale Societatii, in functie de opinia consultantilor juridici, daca este cazul. Orice recuperari efectuate sunt recunoscute in contul de profit si pierdere in cadrul liniei Alte castiguri sau pierderi.

Datorii financiare

Recunoasterea si evaluarea initiala

Toate datoriile financiare sunt recunoscute initial la valoarea justa si, in cazul creditelor si imprumuturilor si datoriilor, net de costurile de tranzactionare direct atribuibile.

Datoriile financiare ale Societatii includ plati comerciale si alte datorii si credite si imprumuturi, inclusiv imprumuturi bancare pe termen scurt si imprumuturi de la actionari, si datorii aferente contractelor de leasing.

Evaluarea ulterioara

In scopul evaluarii ulterioare, datoriile financiare sunt clasificate in categoria datorii financiare la cost amortizat (credite si imprumuturi)

Datorii financiare la cost amortizat (credite si imprumuturi)

Aceasta este categoria cea mai relevanta pentru Societate. Dupa recunoasterea initiala, creditele si imprumuturile cu dobanda sunt ulterior evaluate la cost amortizat utilizand metoda ratei dobanzii efective (EIR). Castigurile si pierderile sunt recunoscute in contul de profit si pierdere atunci cand datoriile sunt derecunoscute, precum si prin procesul de amortizare EIR. Costul amortizat se calculeaza luand in considerare orice reducere sau prima la achizitie, si comisioane sau costuri care fac parte integranta din EIR. Amortizarea EIR este inclusa drept costuri financiare in situatia rezultatului global. Aceasta categorie se aplica, in general, creditelor si imprumuturilor cu dobanda.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

Derecunoastere

O datorie financiara este derecunoscuta atunci cand obligatia aferenta este achitata sau anulata sau expira. Atunci cand o datorie financiara existenta este inlocuita de una de la acelasi creditor in conditii substantial diferite sau conditiile unei datorii existente sunt modificate in mod substantial, un astfel de schimb sau modificare este tratat ca derecunoasterea datoriei initiale si recunoasterea unei noi datorii. Diferenta dintre valorile contabile respective este recunoscuta in situatia veniturilor si cheltuielilor.

Raportarea pe segmente

Un segment este o parte a Societatii care se implica in segmente de activitate din care poate obtine venituri si inregistra cheltuieli (inclusiv venituri si cheltuieli corespunzatoare tranzactiilor cu alte parti ale aceleiasi entitati), ale carei rezultate operationale sunt urmarite in mod regulat de catre conducerea Societatii pentru a lua decizii referitoare la resursele ce urmeaza sa fie alocate segmentului si a evalua performantele acestuia si pentru care sunt disponibile informatii financiare distinctiv. Informatiile despre segment sunt prezentate cu privire la segmentele de activitate ale companiei si sunt stabilite pe baza structurii de conducere si raportare interna a Societatii.

Stabilirea preturilor de decontare intre segmente se face pe baze obiective.

Rezultatele, activele si datoriile aferente unui segment includ elemente ce pot fi alocate direct unui segment, precum si elemente ce pot fi alocate pe o baza rezonabila.

Cheltuielile de capital aferente unui segment reprezinta totalul costurilor inregistrate pe parcursul perioadei pentru achizitia imobilizarilor corporale si necorporale.

Rationamente, estimari si ipoteze contabile semnificative

In vederea intocmirii situatiilor financiare ale Societatii conducerea acesteia trebuie sa utilizeze rationamente, estimari si care influenteaza valoarea raportata ale veniturilor, cheltuielilor, activelor si datoriilor precum si valoarea sumelor raportate in Notele la situatiile financiare si prezentarea datoriilor contingente. Incertitudinea aferenta acestor ipoteze si estimari poate duce la ajustari semnificative ale valorii contabile a activelor si datoriilor in perioadele viitoare.

Alte informatii privind expunerea Grupului la riscuri si incertitudini sunt incluse in:

- Politicile de gestionare a riscurilor (Nota 26);
- Informatii privind analizele de senzitivitate (Nota 26).

Urmatoarele sunt rationamentele critice pe care conducerea le-a facut in procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societatii si care au un efect semnificativ asupra valorilor contabile recunoscute din situatiile financiare.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

i) Recunoasterea veniturilor aferente contractelor

Dupa cum este prezentat mai sus, la sectiunea *Recunoasterea veniturilor* IFRS 15 a introdus un model cuprinzator pentru recunoasterea si masurarea veniturilor, care necesita efectuarea de rationamente critice, precum si estimari semnificative. Rationamentele critice efectuate de catre conducerea Societatii sunt:

- pe de o parte, legate de determinarea modalitatii de recunoastere a veniturilor pentru activitatile desfasurate.

In urma unor analize cuprinzatoare Societatea a determinat ca veniturile aferente principalelor activitati constand in fabricatia si serviciile de reparatii ale motoarelor si ansambelor mecanice se recunosc pe masura prestarii obligatiilor asumate, pentru celelalte activitati recunoastere fiind efectuata la momentul livrarii obligatiei. Rationamentul aplicat este prezentat la sectiunea *Recunoasterea veniturilor* IFRS 15. De asemenea, ca parte a acestei analize, conducerea Societatii a determinat ca utilizarea metodei pe baza de intrari in determinarea gradului de satisfacere a obligatiilor asumate este adecvata, avand in vedere specificul activitatilor desfasurate.

- pe de alta parte, legate de identificarea contractelor care indeplinesc criteriile de recunoastere ale standardului IFRS 15.

Atfel, in baza analizei efectuate, s-a stabilit ca protocoale de colaborare si contractele cadru incheiate cu principalii clienti, nu indeplinesc, ele insele, privite individual, criteriile si definitiile unui contract conform IFRS 15, ci numai impreuna cu alte intelegeri subsecvente. Societatea a analizat de asemenea, tratamentul contabil aplicat activitatilor desfasurate in anticiparea unor contracte viitoare si a costurilor efectuate cu fabricatia sau reparatia ansamblelor mecanice pana la momentul cand intelegerile contractuale intrunesc criteriile stabilite de IFRS 15. In baza acestei analize, s-a determinat ca, aceste costuri intra in sfera de aplicare a standardului IAS 2 *Stocuri*, si prin urmare costurile eligibile mentionate la sectiunea *Stocuri* sunt capitalizate in productia in curs pana la momentul inceperii contractului. La momentul inceperii contractului, aceste costuri sunt recunoscute la venituri pe o baza cumulativa, reflectand astfel munca deja efectuata.

In cele ce urmeaza sunt descrise estimarile si ipotezele semnificative privind evenimente viitoare si alte surse de incertitudine existente la data raportarii, care prezinta un risc major de a conduce la ajustari semnificative ale valorii contabile a activelor sau datoriilor in cursul anului financiar viitor. Societatea isi fondeaza estimarile si ipotezele pe parametrii disponibili la data intocmirii situatiilor financiare. Cu toate acestea circumstantele si ipotezele existente in legatura cu perioadele viitoare pot suferi modificari in contextul schimbarilor conditiilor de piata sau al altor factori care nu sunt in controlul Societatii. Astfel de modificari sunt reflectate in ipoteze pe masura ce acestea apar. Estimările si ipotezele de baza sunt revizuite permanent. Revizuirile estimarilor contabile sunt recunoscute prospectiv.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

In procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societatii, conducerea a folosit urmatoarele estimari si ipoteze semnificative:

ii) Recunoastrea veniturilor - gradul de indeplinire a obligatiilor asumate in contractele cu clientii

Societatea recunoaste veniturile din fabricatie si servicii de reparatii in functie de gradul de indeplinire a obligatiilor asumate prin contractele individuale. Gradul de indeplinire a obligatiilor asumate este determinat prin raportarea costului realizate pana la finalul perioadei de raportare pe fiecare obligatie de executie individuala la costul total estimat al proiectului. Estimarea conducerii in ceea ce priveste costurile totale bugetate se bazeaza, in principal, pe ante-calculule efectuate de departamentul tehnic la inceputul proiectului si revizuite ulterior, dupa caz, la aparitia unor modificari semnificative indicate de managerii de proiect. Avand in vedere natura activitatilor desfasurate, data la care incepe activitatea contractuala si data la care activitatea este finalizata se incadreaza, de regula, in perioade contabile diferite.

Incepand cu 2021, Societatea analizeaza si revizuieste in mod periodic estimarea veniturilor si a costurilor contractuale, deopotriva, in calculul intocmit pentru fiecare contract individual, pe masura ce progreseaza contractul. In 2024, Societatea a recunoscut la venituri 6.576.230 RON (2023: 2.162.210 RON) in corespondenta cu activele contractuale, incluzand marja neta aferenta contractelor in curs la 31 decembrie 2024, calculate pe baza gradului de indeplinire a obligatiilor asumate determinat, precum si provizioane pentru contracte oneroase in suma de 736.899 RON (2023: 757.880 RON).

iii) Durata de viata a activelor imobilizate corporale si necorporale

Societatea revizuieste durata de viata estimata a activelor imobilizate corporale si necorporale la sfarsitul fiecarei perioade anuale de raportare. Duratele de viata sunt prezentate la Nota corespunzatoare. In 2024 nu a au fost inregistrate modificari ale duratelor de viata ale activelor corporale si necorporale.

iv) Valoarea justa a imobilizarilor corporale

Societatea reflecta terenurile, constructiile si echipamentele detinute la valoarea justa. Aceasta este revizuita cu suficienta regularitate pentru a se asigura ca valoarea contabila neta nu difera semnificativ de valoarea justa a activelor respective. Evaluarea imobilizarilor corporale este efectuata de regula cu ajutorul unor experti independenti, ultima evaluare avand loc la 31 decembrie 2023.

Valoarea justa este determinata utilizand metoda valorii de piata pentru bunurile imobiliare si cele mobiliare pentru care exista o piata pe care acestea pot fi tranzactionate, si metoda costului net de inlocuire, pentru activele specializate pentru care nu exista o piata pe care pot fi valorificate.

Pentru bunurile imobiliare specializate, s-au avut in vedere doua metode, determinarea costului de nou, ajustat cu uzura aferenta, precum si abordarea prin venit. La aplicarea abordarii prin venit, valoarea activului in cauza este determinata prin actualizarea fluxurilor de numerar care ar putea fi obtinute in mod rezonabil din exploatare.

3. POLITICI CONTABILE MATERIALE (continuare)

v) Provizioane pentru stocuri

La sfarsitul fiecarei perioade de raportare, Societatea analizeaza daca provizioanele pentru stocurile cu miscare lenta sunt suficiente. Politica pentru provizionarea stocurilor cu miscare lenta, este detaliata la Nota 13. Ipotezele si procente de depreciere aplicate, au fost determinate de catre conducerea societatii in baza unor analize efectuate de tehnicienii si inginerii Societatii. In Nota 13 sunt prezentate miscarile in valoarea provizioanelor pentru stocuri in cursul anului.

vi) Obligatii legate de pensii

Valoarea prezenta a obligatiilor legate de pensii depinde de un numar de factori stabiliti pe baza actuariala folosind un numar de ipoteze. Orice modificare a acestor ipoteze, prezentate detaliat in Nota 22, va influenta valoarea contabila a obligatiilor de pensii. Obligatiile legate de pensii la 31 decembrie 2024 sunt in suma de 1.483.504 RON (31 decembrie 2023: 879.870 RON). Valoarea a fost determinata atat la 31 decembrie 2024 cat si la 31 decembrie 2023 de firma Gelid Actuarial Company SRL in baza contractului de consultanta si prestari servicii actuariale incheiat cu aceasta.

vii) Impozitul pe profit si impozitul amanat

Societatea este supusa impozitului pe profit intr-o singura jurisdictie (Romania). Exista multe tranzactii si calcule pentru care determinarea finala a impozitului este incerta. Societatea inregistreaza provizioane, daca este cazul, pentru viitoare consecinte posibile ale unor inspectii fiscale. In cazul in care rezultatul fiscal definitiv al acestor aspecte este diferit de sumele inregistrate initial, diferentele respective vor avea impact asupra creantelor si datoriiilor privind impozitul pe profit curent si amanat in perioada in care apare diferenta respectiva.

Societatea calculeaza de asemenea impozit amanat, dupa cum se prezinta in Nota 10. Societatea nu a inregistrat impozit amanat in legatura cu ajustarile de valoare supra stocurilor, considerand, in baza analizei efectuate, ca acestea nu genereaza o diferenta temporara, in conformitate cu standardul. Societatea are stocuri vechi de componente, specifice pentru elicoptere si avioane. Acestea includ materiale speciale, a caror casare/ vanzare necesita respectarea unor proceduri foarte stricte; acestea sunt greu de achizitionat din piata, si avand in vedere specificul activitatii Societatii, conducerea nu intentioneaza sa le valorifice prin vanzare/ casare putand avea nevoie de ele in lucrarile viitoare.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

4. VENITURI DIN CONTRACTE CU CLIENTII

Mai jos este prezentata o analiza a veniturilor Societatii pentru exercitiul financiar:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
<i>Recunoscute pe masura indeplinirii obligatiei de executie</i>		
Venituri din vanzarea produselor finite	22.971.644	23.151.320
Venituri din reparatii	114.429.028	104.121.524
<i>Recunoscute la momentul livrarii</i>		
Venituri din vanzarea marfurilor	744.059	2.725.453
Venituri din servicii prestate	1.447.295	918.219
Venituri din alte activitati	1.513	1.513
Venituri din vanzarea produselor reziduale	392.313	445.401
Total	139.985.852	131.363.429

Pretul alocat obligatiilor de executie nefinalizate (nesatisfacute sau nesatisfacute partial) aferente veniturilor din contractele de fabricatie si reparatii la sfarsitul perioadei de raportare este de 73.447.933 RON (2023: 44.976.268 RON). Obligatia de executie ramasa cu privire la prestarea serviciilor se asteapta a fi recunoscuta in cel mult un an de la sfarsitul perioadei de raportare.

5. MATERII PRIME, MATERIALE SI UTILITATI

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Cheltuieli cu materiile prime	35.433.389	35.060.614
Cheltuieli cu utilitatile	4.524.744	4.697.669
Cheltuieli cu materiale auxiliare	5.311.937	4.765.725
Alte cheltuieli cu materiale	2.726.978	2.390.400
Cheltuieli cu ambalajele	154.112	125.735
Costul bunurilor vandute	541.536	2.066.608
Total	48.692.696	49.106.751

6. BENEFICIILE SI SALARIILE ANGAJATILOR

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Cheltuieli cu salariile	60.352.688	53.622.613
Cheltuieli cu contributiile sociale	2.552.784	2.324.131
Variatia provizioanelor pentru beneficiile angajatilor (Nota 22)	227.324	(285.253)
Total	63.132.796	55.661.491

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

7. ALTE CHELTUIELI SI VENITURI OPERATIONALE, NET

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Servicii executate de terti	4.033.886	4.113.085
Alte cheltuieli operationale	2.500.347	2.244.933
Taxe si impozite	906.352	909.028
Cheltuieli cu reparatiile	1.269.647	1.166.805
Cheltuieli de publicitate si protocol	1.273.599	1.248.585
Prime de asigurare	331.383	247.244
Cheltuieli cu detasari	241.771	398.156
Cheltuieli cu chiriile	88.421	92.204
Cheltuieli cu pregatirea personalului	246.797	354.158
Cheltuieli de transport	727.296	679.308
Alte cheltuielii operationale	11.619.499	11.453.507
Alte venituri operationale	(1.101.953)	(1.149.640)
Alte venituri operationale	(1.101.953)	(1.149.640)
Total, net	10.517.546	10.303.867

Alte venituri operationale includ si venituri cu utilitatile (apa si energie) facturate societatilor invecinate care nu au racordare separata.

8. CHELTUIELI FINANCIARE, NETE

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Cheltuieli cu dobanzile aferente imprumuturilor	2.193.381	1.677.337
Cheltuieli cu dobazile aferente contractelor de leasing	947.525	537.729
Comisioane bancare	313.468	319.089
Alte cheltuieli financiare	67.022	85.272
Cheltuieli financiare	3.521.396	2.619.428
Venituri din dobanzi	(1.085.865)	(1.518.037)
Venituri financiare	(1.085.865)	(1.518.037)
Total, net	2.435.531	1.101.391

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

9. ALTE CASTIGURI SI (PIERDERI), NET

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Castig/ (Pierdere) din diferente de curs, net	(151.797)	78.211
Variatia provizioanelor pentru active circulante (stocuri si creante comerciale) (Notele 13, 15)	(3.832.404)	(862.568)
Variatia provizioanelor pentru garantii si contracte onoroase (Nota 22)	307.451	196.067
Alte castiguri	143.329	321.489
Pierderi din cedarea imobilizarilor corporale (Nota 11)	(1.105.235)	(11.469)
Cheltuieli cu reevaluarea imobilizarilor corporale (Nota 11)	-	(204.879)
Venituri din reevaluarea imobilizarilor corporale (Nota 11)	-	1.073.689
Total	(4.638.656)	590.540

10. IMPOZIT PE PROFIT

In anul 2024 si 2023, cota impozitului pe profit a fost de 16%.

Impozitul pe profit recunoscut in contul de profit si pierdere:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Impozit pe profit curent	5.407.738	3.044.376
Impozit pe profit amanat	(781.453)	(163.638)
Total	4.626.285	2.880.739

Reconcilierea impozitului pe profit:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Profit contabil inainte de impozitare	20.784.916	14.027.400
Impozit pe profit (16%)	3.325.587	2.244.384
Cheltuieli nedeductibile/ venituri netaxabile aferente	2.359.027	1.791.820
Deduceri	(1.058.329)	(1.155.465)
Cheltuiala cu impozitul pe profit	4.626.285	2.880.739
Cota de impozitare efectiva	22,26%	20,54%

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)

10. IMPOZIT PE PROFIT (continuare)

Tabelul de miscare privind datoria cu impozitele amanate in 2024 si 2023 se prezinta dupa cum urmeaza:

	Sold la 1 ianuarie 2023	Recunoscut prin contul de profit si pierdere	Recunoscut prin alte elemente ale rezultatului global	Sold la 31 decembrie 2023	Recunoscut prin contul de profit si pierdere	Recunoscut prin alte elemente ale rezultatului global	Sold la 31 decembrie 2024
Imobilizari corporale	(2.918.347)	263.075	(3.924.309)	(6.579.581)	816.667	-	(5.762.914)
Provizioane, inclusiv obligatii privind beneficiile angajatilor	867.385	(99.347)	(3.445)	764.502	(35.214)	133.339	862.627
Impozit net (activ)/datorie	(2.050.962)	163.638	(3.927.755)	(5.815.079)	781.453	133.339	(4.900.287)

In 2024 si respectiv 2023, Societatea a inregistrat un impozit amanat aferent castigurilor din provizioane de pensii inregistrate prin rezultatul global si un venit din impozit amanat aferent provizioanelor pentru bonusuri, concedii neefectuate, garantii si ajutari de valoare ale clientilor. Datoria cu impozitul amanat recunoscuta in legatura cu imobilizarile corporale este aferent diferentelor temporare din reevaluare, si se diminueaza pe masura amortizarii acestora. Cresterea inregistrata in 2023 se datoreaza reevaluarii imobilizarilor corporale efectuate la 31 decembrie 2023. Nu s-a recunoscut impozit amanat pentru provizioanele de stocuri, in baza rationamentului prezentat in Nota 3.

Impozitul amanat consta din:

	Active		Datorii		Net	
	31 - Dec - 24	31 - Dec - 23	31 - Dec - 24	31 - Dec - 23	31 - Dec - 24	31 - Dec - 24
Imobilizari corporale	-	-	(5.762.914)	(6.579.581)	(5.762.914)	(6.579.581)
Provizioane, inclusiv obligatii privind beneficiile angajatilor	862.627	764.502	-	-	862.627	764.502
Impozit net (activ)/datorie	862.627	764.502	(5.762.914)	(6.579.581)	(4.900.287)	(5.815.079)

Datoria neta cu impozitul amanat se estimeaza a fi realizata intr-o perioada mai mare de 12 luni de la data incheierii exercitiului financiar de la 31 decembrie 2024 si respectiv 31 decembrie 2023.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

11. IMOBILIZARI CORPORALE

	Terenuri	Cladiri si alte constructii	Instalatii tehnice, echipamente, mijloace de transport	Mobilier, aparatura, birotica, echipament protectie	Imobilizari corporale in curs	Avansuri pentru imobilizari	Total
COST							
1 ianuarie 2023	16.642.911	13.739.711	41.931.720	623.881	2.667.699	5.183.693	80.789.615
Intrari	-	-	2.972.757	-	6.905.318	9.518.146**	19.396.221
Transferuri	-	29.187	11.497.110	19.923	(5.377.972)	(6.168.248)*	-
Iesiri	-	-	(139.781)	-	-	-	(139.781)
Impact in rezerva in reevaluare	10.487.811	732.553	13.231.575	74.993	-	-	24.526.932
Impact din reevaluare in contul de profit si pierere, net	-	949.350	(54.270)	(26.269)	-	-	868.811
Anulare amortizare in urma reevaluarii	-	(1.752.027)	(24.151.766)	(390.523)	-	-	(26.294.316)
31 decembrie 2023	27.130.722	13.698.774	45.287.345	302.005	4.195.045	8.533.591	99.147.482
Intrari	-	-	-	-	2.272.664	3.505.674**	5.778.338
Transferuri	-	171.667	7.400.068	507.387	(2.813.992)	(5.265.130)	-
Iesiri	-	-	(1.437.247)	-	-	-	(1.437.247)
31 decembrie 2024	27.130.722	13.870.441	51.250.166	809.392	3.653.717	6.774.135	103.488.572
AMORTIZARE ACUMULATA							
1 ianuarie 2023	-	1.173.660	18.133.507	106.626	-	-	19.413.743
Amortizarea anului	-	578.367	6.146.571	283.897	-	-	7.008.835
Anulare amortizare aferenta iesirilor	-	-	(128.312)	-	-	-	(128.312)
Amortizare acumulata in urma reevaluarii	-	(1.752.027)	(24.151.766)	(390.523)	-	-	(26.294.316)
31 decembrie 2023	-	-	-	-	-	-	-
Amortizarea anului	-	628.950	10.311.378	133.500	-	-	11.073.528
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	(332.013)	-	-	-	(332.013)
31 decembrie 2024	-	628.950	9.976.065	133.500	-	-	10.741.515
VALOARE CONTABILA NETA							
31 decembrie 2023	27.130.722	13.698.774	45.287.345	302.005	4.195.045	8.533.591	99.147.482
31 decembrie 2024	27.130.722	13.241.491	41.271.101	675.892	3.653.717	6.774.135	92.747.058

* In cursul anului 2023, Societatea a receptionat un echipament pentru care a primit o finantare de la alte institutii financiare.

**La 31 decembrie 2024, Societate are avansuri platite furnizorilor pentru echipamente, din care pentru suma de 3.283.896 RON a fost primita o finantare de la alte institutii financiare in cursul anului curent si respectiv 1.087.471 RON in 2023 (2023: 4.656.223 RON). Aceasta finantare este prezentata in categoria de Alte datorii financiare pe termen lung, pentru mai multe detalii a se vedea Nota 21.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

11. IMOBILIZARI CORPORALE (continuare)

Evaluarea la valoarea justa a imobilizarilor corporale ale Societatii

Terenurile; cladirile si alte constructii; instalatiile tehnice, echipamentele, mijloacele de transport (inclusiv drepturile de utilizare ale acestor active); precum si mobilierul, aparatura birotica si echipamentul de protectie, detinute de Societate sunt evaluate la valorile reevaluate, fiind valoarea justa la data reevaluarii, minus orice depreciere acumulata ulterioara si pierderile din depreciere acumulate ulterior. La 31 decembrie 2023 a fost efectuata o evaluare la valoarea justa a acestora de Neoconsult Valuation, evaluatori independenti care nu au legatura cu Societatea. Neoconsult Valuation sunt membri ai Institutului de Evaluatori din Romania si au calificari adecvate si experienta recenta in evaluarea la valoarea justa a proprietatilor in locatiile relevante. Evaluarea este conforma cu Standardele Internationale de Evaluare si, pentru terenuri si cladiri, s-a bazat pe tranzactii recente pe piata in conditii de concurenta pentru proprietati similare.

Raportul de evaluare a fost intocmit pentru terenul, cladirile, instalatiile, utilajele, mijloacele de transport, mobilierul si echipamentele de protectie umana si materiala situate in acelasi loc. Tehnicile de evaluare utilizate au fost abordarea de piata si, pentru proprietatile specializate in care informatiile de piata disponibile au fost insuficiente, Societatea a folosit metoda costului de inlocuire net. Pentru a determina valoarea finala, evaluatorul a folosit, de asemenea, abordarea costurilor si a veniturilor.

Reevaluarea efectuata a relevat o crestere din reevaluare de 25.395.743 RON dupa cum urmeaza:

- diferente favorabile legate de teren in valoare de 10.487.811 RON;
- diferente favorabile legate de cladiri in valoare de 1.681.903 RON ;
- diferente favorabile legate de echipamente tehnologice in valoare de 9.753.273 RON ;
- diferente favorabile legate de dispozitive si instalatii de masurare in valoare de 2.247.928 RON ;
- diferente favorabile fata de reevaluarea vehiculelor in valoare de 1.176.104 RON ;
- diferente favorabile fata de reevaluarea mobilierului si a echipamentelor de protectie umana si materiala, in valoare de 48.722 RON.

Cresterea totala din reevaluare a fost inregistrata astfel: 24.526.932 RON crestere rezerve din reevaluare si 868.811 RON impact net din reevaluare in contul de profit si pierdere (din care venituri din reevaluarea imobilizarilor corporale in suma de 1.073.687 RON si cheltuieli cu reevaluarea imobilizarilor corporale in suma de 204.879 RON).

Valoarea contabila neta a cladirilor, instalatiilor si utilajelor dupa reevaluare este urmatoarea:

- Teren - 27.130.722 RON;
- Cladiri si alte constructii – 13.698.774 RON;
- Instalatii tehnice si utilaje – 43.184.546 RON;
- Echipamente si mijloace de transport – 2.102.799 RON.
- Mobilier si echip de protectie a valorilor – 302.004 RON.

Pentru terenuri si cladiri, s-a folosit abordarea costurilor si veniturilor. In ceea ce priveste abordarea costurilor, s-a estimat un cost brut de inlocuire. Costul de inlocuire a fost determinat folosind ghidul stabilit de Cornel Schiopu in ghidul de evaluare „Costuri de reconstructie - costuri de inlocuire, cladiri industriale, comerciale si agricole”, Iorval, 2010 ajustat cu indicii actualizati pentru august 2023 - iulie 2024. Costul de inlocuire brut a fost diminuat cu amortizarea acumulata estimata.

11 IMOBILIZARI CORPORALE (continuare)

Evaluarea la valoarea justa a imobilizarilor corporale ale Societatii (continuare)

Abordarea venitului presupunea estimarea rezultatului operational brut, estimarea ratei de capitalizare aferente venitului operational net, conversia rezultatului operational brut in valoarea cladirilor folosind urmatoarele formule: Rezultatul operational brut / rata de capitalizare aferenta venitului operational net. Estimarea venitului brut din exploatare a fost facuta dupa cum urmeaza :

- s-a estimat o chirie lunara de 6 EUR / mp pentru Depozite Centrale, 7 EUR / mp pentru magazine generale renovate (spatii de birouri), 4.5 EUR / mp pentru sala de tratament termic si pentru standul de testare a motorului turbo, 5 EUR / mp pentru spatii de depozitare, pentru gospodarie laminate si pentru hala constructie usoara si 4 EUR / mp pentru depozit de carburanti si combustibil;
- venitul brut potential a fost estimat drept chiria obtinuta timp de 12 luni;
- s-a estimat o rata de ocupare de 90% si s-a estimat venitul brut efectiv;
- s-au estimat cheltuielile aferente proprietarului.
- Rata de capitalizare aferenta veniturilor nete efective: s-a utilizat o valoare de 8.50%.

Pentru echipamente a fost utilizata abordarea costurilor.

La baza abordarii costurilor se afla principiul substitutiei: un cumparator prudent nu va plati mai mult pentru o proprietate, o masina decat costul achizitionarii unei alte proprietati sau al unei masini echivalente. Principiul poate fi aplicat fie unui activ individual, fie unei masini, fie unei intregi instalatii complexe. Principiul metodei consta in corectarea valorii de inlocuire (din nou) cu gradul real de amortizare, etapele care trebuie parcurse fiind:

- Determinarea valorii de inlocuire (conform definitiei: Valoarea de inlocuire este valoarea in stare nediminuata a unui mijloc fix, la locul de utilizare, gata de punere in functiune. Include toate cheltuielile care ar trebui suportate la data evaluarii pentru inlocuirea echipamentului considerat intr-o stare noua, cu caracteristici tehnico-economice similare cu cel care urmeaza sa fie evaluat) prin una dintre metodele recomandate (estimare, cost-capacitate, index).

Valoarea de inlocuire a fost obtinuta printr-o asimilare a costurilor de capacitate plecand din nou de la cotație si prin metoda indexarii. Pentru unele dintre echipamente (cele cu o piata mai activa) cotațiile au fost preluate din ofertele anexate raportului.

Clasificarea pe nivel de valoare justa conform IFRS 13 este dupa cum urmeaza:

- Nivelul 1 - niciun activ nu poate fi inclus in aceasta categorie, deoarece nu exista o piata activa (tranzactii) pentru active identice unde preturile neajustate pot fi utilizate si accesate de entitate si evaluator la data evaluarii;
- Nivelul 2 - neutilizat, deoarece s-ar putea determina orice intrari, altele decat preturile de piata cotate incluse in nivelul 1, care sunt observabile pentru activ sau pasiv, fie direct, fie indirect.
- Nivelul 3 - terenurile, cladirile si echipamentele au fost evaluate folosind abordarea abordarile prin piata, a veniturilor si a costurilor.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

11 IMOBILIZARI CORPORALE (continuare)

Detaliile terenurilor si cladirilor proprietate a Societatii si informatii despre ierarhia valorii juste la sfarsitul perioadei de raportare sunt dupa cum urmeaza:

	Nivel 3	Valoare justa la 31/12/2024
• Terenuri	27.130.722	27.130.722
• Cladiri	13.241.491	13.241.491
• Instalatii tehnice si echipamente, mijloace de transport	41.271.101	41.271.101
• Mobilier, aparatura, birotica, echipamente protectie	675.892	675.892

Imobilizari gajate sau ipotecate

La 31 decembrie 2024, Societatea are gajate sau ipotecate imobilizari corporale amortizabile in valoare neta contabila de 11.394.131 RON (31 decembrie 2023: 13.572.649 RON) si terenuri in valoare de 16.477.721 RON (31 decembrie 2023: 16.709.633 RON).

Dreptul de utilizare al unor active

Incluse in imobilizarile corporale prezentate mai sus sunt active reprezentand dreptul de utilizare al unor echipamente in suma neta de 18.425.035 RON (31 decembrie 2023: 14.177.626 RON); cheltuiala cu amortizarea in 2024 a fost de 2.246.704 RON (2023: 550.328 RON). In cursul anului 2024, intrarile au fost in suma de 6.494.112 RON (2023: 11.628.833 RON), din care 2.513.312 RON au fost transferate din categoria Imobilizarilor corporale in curs, iar suma de 3.980.800 RON reprezinta aditii pentru care a fost platit un avans in cursul anului 2023 si pentru care a existat o finantare in contrapartida de la o Societate de leasing.

A se vedea in Nota 26 miscarile aferente datoriilor din leasing.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

12. IMOBILIZARI NECORPORALE

	Alte immobilizari necorporale	Imobilizari necorporale in curs	Total
COST			
La 31 decembrie 2022	22.521.969	-	22.521.969
Intrari	-	1.073.040	1.073.040
Iesiri	-	-	-
Transferuri	1.073.040	(1.073.040)	-
La 31 decembrie 2023	23.595.009	-	23.595.009
Intrari		1.230.892	1.230.892
Iesiri		-	-
Transferuri	1.173.825	(1.173.825)	-
La 31 decembrie 2024	24.768.834	57.067	24.825.901
AMORTIZARE ACUMULATA			
La 31 decembrie 2022	22.086.812	-	22.086.812
Amortizarea anului	733.867		733.867
Amortizarea aferenta iesirilor		-	-
La 31 decembrie 2023	22.820.679	-	22.820.679
Amortizarea anului	646.447		646.447
Amortizarea aferenta iesirilor			
La 31 decembrie 2024	23.467.125		23.467.125
VALOARE CONTABILA NETA			
La 31 decembrie 2023	774.330	-	774.330
La 31 decembrie 2024	1.301.709	57.067	1.358.776

Imobilizarile necorporale sunt reprezentate in principal de:

1. Program informatic SAP- ERP. Durata de amortizare pentru aceste programe informatice este de 3 ani. Valoarea neta contabila ERP la 31 decembrie 2024 este de 567.005 RON (31 decembrie 2023: de 313.468 RON).
2. Licente IT, valoare ramasa la 31 decembrie 2024: 734.704 RON (31 decembrie 2023: 460.788 RON) cu durate de viata utile de 12 – 36 luni.

13. STOCURI

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Materii prime	72.531.040	57.466.358
Consumabile	3.756.506	3.801.813
Ambalaje	48.938	72.801
Produse finite	8.828.315	3.609.129
Productia in curs de executie	19.972.965	16.962.672
Produse semifabricate	18.155.078	18.288.201
Produse reziduale	218.521	169.813
Ajustari de valoare pentru stocuri	(23.592.849)	(19.620.482)
Total	99.918.514	80.750.305

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

13. STOCURI (continuare)

Stocurile fara miscare au fost ajustate astfel: cu 100% cele fara miscare in ultimii 5 ani (sau mai mult), cu 70% cele fara miscare in ultimii 4 ani si cu 50% cele fara miscare in ultimii 3 ani. Stocurile fara miscare in ultimii 2 ani nu au fost ajustate fiindca majoritatea produselor in stoc au ciclu lung de folosinta.

Pentru ajustarile aferente stocurilor cu miscare lenta s-au luat in calcul numai acele materiale care au avut iesiri in anul 2024, si stocurile la 31 decembrie 2024 si 31 decembrie 2023 care au fost diferite de zero. A fost calculata o rata ca raport intre media stocurilor (la 31 decembrie 2024 si 31 decembrie 2023) si iesirile din anul 2024. Ajustarile au fost calculate in functie de marimea ratei: 30% pentru o rata egala cu 3, 70% pentru o rata egala cu 4 si 100% pentru o rata egala cu 5 (si mai mare).

Stocurile de materii prime si materiale din gestiunile DPPV – Piese finite VIPER; DPRP – Piese reparate; DPMP – materiale periculoase, destinate exclusiv pentru fabricarea parti de aeronave si reparatia motoarelor VIPER 632 - 41, au fost provizionate 100%.

Societatea de asemenea a evaluat si inregistrat, daca a fost cazul, eventuale ajustari de determinare a valorii realizabile nete in conformitate cu IAS 2.

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea stocurilor (exclusiv productia in curs de executie) este urmatoarea:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Sold la inceputul anului	(15.317.631)	(14.251.852)
Crestere provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	(3.050.256)	(1.065.779)
Sold la sfarsitul anului	(18.367.887)	(15.317.631)

Cresterea provizioanelor pe tipuri de stoc este dupa cum urmeaza pentru anul 2023:

Tip de stoc	Variatie provizion 2024	Variatie provizion 2023
Materii prime	(3.162.507)	(518.880)
Consumabile si chimicale	(241)	(292.167)
Produse finite si reziduale	112.492	(254.733)
Total	(3.050.256)	(1.065.779)

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea stocurilor aferente productiei in curs de executie, este urmatoarea:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Sold la inceputul anului	(4.302.851)	(4.365.900)
Crestere in provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	(922.110)	63.049
Sold la sfarsitul anului	(5.224.961)	(4.302.851)

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

14. ACTIVE CONTRACTUALE SI DATORII CONTRACTUALE

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Contracte de reparatii si de fabricatie	22.903.501	11.697.107
Total	22.903.501	11.697.107
Pe termen lung	-	-
Pe termen scurt	22.903.501	11.697.107

Sumele aferente activelor contractuale sunt solduri datorate de catre clienti in cadrul contractelor de reparatii sau fabricatie incheiate pentru care obligatia de executie nu este satisfacuta. Orice suma recunoscuta anterior ca activ contractual este reclasificata in creante comerciale in momentul in care este facturata clientului.

Plata pentru obligatiile de executie nesatisfacute nu este datorata de catre client pana cand serviciile nu sunt complete si, prin urmare, un activ contractual este recunoscut pe perioada in care serviciile sunt efectuate pentru a reprezenta dreptul entitatii la contraprestatie pentru serviciile transferate pana in prezent.

Cota de pierdere aferenta activelor contractuale este recunoscuta la o suma egala cu ECL, abordare simplificata, luand in considerare experienta istorica de neplata.

In baza experientei istorice, avand in vedere natura specializata a serviciilor oferite, numarul restrans al clientilor si faptul ca principalii clienti sunt companii de stat sau multinationale cu reputatie buna, riscul de credit aferent acestora este foarte redus, prin urmare deprecierea aferenta fiind considerata nesemnificativa. In urma analizei efectuate de catre conducerea Societatii nu a existat nicio o depreciere a acestor creante contractuale atat la 31 decembrie 2024 cat si la 31 decembrie 2023.

La 31 decembrie 2024, Societatea are datorii contractuale in suma de 31.209.570 RON (2023: 32.695.740) reprezentand avansuri incasate de la IAR SA pentru contractele existente in curs de executie.

15. CREANTE COMERCIALE

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Creante comerciale	11.631.179	29.839.302
Clienti facturi de intocmit	133.075	314.754
Ajustari de valoare pentru creante incerte	(31.907)	(171.869)
Total	11.732.347	29.982.186

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

15. CREANTE COMERCIALE (continuare)

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea creantelor comerciale este urmatoarea:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Sold la inceputul anului	171.869	312.031
Descrestere in provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	(139.962)	(140.162)
Sold la sfarsitul anului	31.907	171.869

Societatea a provizionat in proportie de 100% creante care depasesc 270 de zile, deoarece experienta istorica a indicat faptul ca aceste creante nu sunt, in general, recuperabile.

Societatea derecunoaste o creanta comerciala atunci cand exista informatii care indica faptul ca debitorul se afla intr-o dificultate financiara severa si nu exista o perspectiva realista de recuperare, de exemplu, atunci cand debitorul a fost pus in lichidare sau a intrat in procedura falimentului, sau cand creantele comerciale sunt restante de peste doi ani, oricare dintre aceste evenimente ar avea loc mai devreme. Niciuna dintre creantele comerciale care au fost provizionate nu face obiectul unor activitati de executare silita.

Societatea opereaza in industria de aparare, unde principalii clienti sunt companii de stat care nu au probleme cu platile. Restul creantelor sunt in legatura cu multinationale cu reputatie solida, ce nu au prezentat intarzieri la plata. Cresterea soldului creantelor la sfarsitul anului se datoreaza finalizarii unui numar mare de comenzi catre finalul anului ce au fost facturate in ultima luna.

16. ALTE CREANTE

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Alte creante	1.274.625	1.491.807
Total	1.274.625	1.491.807

Alte creante cuprind in principal contributi pentru concedii medicale si alte creante pe termen scurt.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

17. ALTE ACTIVE CURENTE

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Cheltuieli in avans	416.467	498.323
Plati in avans- leasing	311.674	631.727
Avansuri catre furnizori	2.170.212	2.183.514
Total	2.898.353	3.313.564

La 31 decembrie 2024 Societatea a platit avansul pentru un contract de leasing pentru un echipament aferent capacitatii de productie (de ex: echipament rectificat dantura GLEASON), ce urmeaza a fi livrat in perioada urmatoare.

18. NUMERAR SI ECHIVALENTE DE NUMERAR, DEPOZITE LA TERMEN SI ACTIVE FINANCIARE

NUMERAR SI ECHIVALENTE DE NUMERAR

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Numerar in banci	3.403.713	695.233
Numerar in casa	12.746	13.498
Alte disponibilitati	35.499	74.184
Total	3.451.958	782.914

DEPOZITE LA TERMEN

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Depozite la banci	22.000.000	18.000.000

La 31 decembrie 2024, Societatea are constituite depozite bancare la termen in valoare de, astfel:

- 6.000.000 RON, din data de 2 septembrie 2024 pentru o perioada de 180 de zile cu o dobanda de 5,05% p.a. prin BRD,
- 3.000.000 RON din 28 noiembrie 2024 pentru o perioada de 90 zile cu o dobanda de 5,15% p.a.prin BRD;
- 7.000.000 RON din data de 10 decembrie 2024 pentru o perioada de 90 zile cu o dobanda de 5,20% p.a. prin BRD;
- 3.000.000 RON din data de 18 decembrie 2024 pentru o perioada de 90 zile cu o dobanda de 5,10% p.a. prin BRD;
- 3.000.000 RON din data de 20 decembrie 2024 pentru o perioada de 180 zile cu o dobanda de 5,15% p.a. prin BRD;

Aceste depozite bancare sunt prezentate separat de numerar si echivalentele de numerar avand in vedere perioada pentru care au fost constituite si faptul ca nu sunt detinute in scopul indeplinirii angajamentelor de numerar pe termen scurt.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

19. CAPITAL SOCIAL

Capitalul social este varsat in intregime:

	<u>Nr. de actiuni</u>	<u>Capital social RON</u>
Capital social varsat la 1 ianuarie 2023	369.442.475	36.944.248
Capital social la 31 decembrie 2023	369.442.475	36.944.248
Capital social la 31 decembrie 2024	369.442.475	36.944.248

In anul 2024 Societatea nu a inregistrat modificari in capitalul social.

20. REZERVE

	<u>31 decembrie 2024</u>	<u>31 decembrie 2023</u>
Rezerve legale	7.388.850	7.388.850
Rezerve din reevaluare	62.168.786	67.118.186
Alte rezerve	14.094.961	14.094.961
Total	83.652.596	88.601.997

In anul 2024 si respectiv 2023, Societatea nu a constituit o rezerva legala suplimentara, intrucat aceasta a fost constituita inca din anul 2017 in cuantum de 20% din capitalul social in conformitate cu pragul minim asa cum este prevazut in Legea Societatilor Comerciale nr 31/ 1990 cu modificarile ei ulterioare.

Miscarea in rezervele din reevaluare la 31 decembrie 2024 si respectiv 31 decembrie 2023, este prezentata in tabelul de mai jos :

	<u>31 decembrie 2024</u>	<u>31 decembrie 2023</u>
Sold la inceputul exercitiului financiar	67.118.186	46.967.954
Rezerva din reevaluare realizata in cursul anului	(4.949.400)	(452.391)
Crestere in rezerva din reevaluare datorita reevaluarii imobilizarilor corporale (Nota 11)		24.526.932
Impozitul amanat asupra rezervei din reevaluare (Nota 10)		(3.924.309)
Crestere in rezerva din reevaluare datorita evaluarii, net de impozit	62.168.786	20.602.623
Sold la sfarsitul exercitiului financiar	62.168.786	67.118.186

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)

21. IMPRUMUTURI, DATORII DE LEASING SI ALTE DATORII FINANCIARE

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
a) Datorii catre asociati pe termen scurt	4.880.000	4.880.000
Imprumuturi de la asociati (Nota 28)	4.880.000	4.880.000
b) Imprumuturi de la institutii bancare, entitati de leasing si alte datorii financiare		
Imprumuturi garantate		
Imprumuturi bancare pe termen scurt	23.198.478	14.113.817
Datorii de leasing pe termen scurt	3.851.625	1.772.883
Datorii de leasing pe termen lung	9.921.058	10.140.582
Alte datorii financiare pe termen lung	4.371.367	4.656.223
Total imprumuturi de la institutii bancare, entitati de leasing si alte datorii financiare, garantate	41.342.528	30.683.505
Total imprumuturi, datorii de leasing si alte datorii financiare (a + b)	46.222.528	35.563.505

Din care:

Imprumuturi si datorii de leasing pe termen scurt	31.930.103	20.766.700
---	-------------------	-------------------

a) Sume datorate asociatilor

Societatea a incheiat la sfarsitul lunii martie 2009 contracte de imprumut cu asociatii pentru finantarea activitatii operationale dupa cum urmeaza:

- Viehmann Radu 4.580.000 RON din care 4.500.000 RON conform Contractului 178/2009 si actelor aditionale ulterioare si 80.000 RON conform contractului pe termen scurt nr 538/2011.
- Ciorapciu Dana Maria 300.000 RON conform Contractului 867/2012 si a actelor aditionale ulterioare.

Acestea se prelungesc anual, prin acte aditionale, in cursul anului platindu-se dobanda aferenta acestor contracte.

In februarie 2024, cele doua contracte de imprumut cu asociatii, au fost prelungite si s-au incheiat documente suplimentare dupa cum urmeaza: AA 16 /07.02.2024 la contractul 178/2009 si respectiv AA 12 / 07.02.2024 la contractul 867/2012; aceste acte adtionale nu au modificat procentul de dobanda de 8.8%/an, dobanda care include procentul aferent impozitului pe veniturile din investitii, care in prezent, conform Codului fiscal, este de 10%.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

21 IMPRUMUTURI, DATORII DE LEASING SI ALTE DATORII FINANCIARE (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit

Contract	Sold la 31 decembrie 2024	Sold la 31 decembrie 2023
(A) BRD – Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006	13.891.023	6.019.635
(D) Banca Transilvania – Contract de Credit nr. 186/24.06.2009	9.307.455	8.094.182
	23.198.478	14.113.817

(A) BRD – Facilitatea de credit nr. 103 BIS/28.04.2006

Societatea are o linie de credit si o facilitate de emitere SGB si deschiderea de acreditive cu BRD care a fost prelungita de-a lungul timpului prin acte aditionale.

Actul aditional nr. 65 / 29.08.2023 a prelungit perioada de valabilitate a plafonului de finantare globala a facilitatii A, multioptiuni, fara caracter obligatoriu, pana la 31 august 2024, si pentru facilitatea B, valoarea SGB nu poate depasi 12 luni de la emiterea/deschidere. Contractul prevede o serie de comisioane in cazuri speciale (comision modificare SGB, comision de analiza SGB, comision deschidere L/C (acreditiv), comision modificare acreditiv, comision netulizare/anulare acreditiv). Dobanda pentru sumele utilizate este variabila, rata afisata ROBOR 3M + marja de 3,5% p.a. La data de 31 decembrie 2023 soldul creditului este de 6.019.635 RON.

Actul aditional nr. 66 / 27.08.2024 a prelungit perioada de valabilitate a plafonului de finantare globala a facilitatii A, multioptiuni, fara caracter obligatoriu, pana la 30 august 2025, si pentru facilitatea B, valoarea SGB nu poate depasi 12 luni de la emiterea/deschidere. Contractul prevede o serie de comisioane in cazuri speciale (comision modificare SGB, comision de analiza SGB, comision deschidere L/C (acreditiv), comision modificare acreditiv, comision netulizare/anulare acreditiv). Dobanda pentru sumele utilizate este variabila, rata afisata ROBOR 3M + marja de 2,5% p.a. La data de 31 decembrie 2024 soldul creditului este de 13.891.023 RON.

Valoarea scrisorilor de garantie emise din plafonul de credit si valabile la 31 decembrie 2023 este de 1.931.866 RON astfel: la data de 23 martie 2023 a fost emisa Scrisoare de Garantie Bancara de returnare a avansului in favoarea clientului Unitatea Executiva pentru Finantarea Invatamantului Superior, a Cercetarii si Inovarii (UEFISCDI) in valoare de 283.668 RON cu scadenta 25 ianuarie 2024. La data de 22 decembrie 2023 a fost emisa Scrisoare de Garantie Bancara de Buna Executie in favoare clientului UM01836 in valoare de 1.648.198 RON cu scadenta 20 decembrie 2024

Valoarea scrisorilor de garantie emise din plafonul de credit si valabile la 31 decembrie 2024 este de 1.748.698 RON astfel: la data de 20 noiembrie 2024 a fost emisa Scrisoare de Garantie Bancara in favoarea clientului UM01836 in valoare de 1.648.198 RON cu scadenta 28 februarie 2025. La data de 31 decembrie 2024 a fost emisa Scrisoare de Garantie Bancara de Buna Executie in favoare clientului UM01836 in valoare de 100.500 RON cu scadenta 31 martie 2025

La data de 31 decembrie 2023 limita aprobata este de 19.365.000 RON, din care utilizat prin linia de credit 6.019.635 RON si prin emitere Scrisori de Garantie Bancara de 1.931.866 RON, limita disponibila de utilizat fiind de 11.413.499 RON.

La data de 31 decembrie 2024 limita aprobata este de 19.365.000 RON, din care utilizat prin linia de credit 13.891.023 RON si prin emitere Scrisori de Garantie Bancara de 1.748.698 RON, limita disponibila de utilizat fiind de 3.725.279 RON.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

21. IMPRUMUTURI, DATORII DE LEASING SI ALTE DATORII FINANCIARE (continuare)

(B) Banca Transilvania – Contract de imprumut nr. 186/24.06.2009

La 12 mai 2023, a fost incheiat Actul Aditional nr. 38/186, al carui obiect este modificarea conditiilor urmatoare: prelungire facilitate de credit pana la data de 16 mai 2024; valoarea creditului 9.400.000 RON; Trageri multiple. Utilizare credit pana la 16 mai 2024. Se mentine dobanda 2,5% plus ROBOR 6M calculabil in ultima zi lucratoare a trimestrului calendaristic precedent. Utilizare credit pana la 16 mai 2024.

La 14 mai 2024, a fost incheiat Actul Aditional nr. 35/186, al carui obiect este modificarea conditiilor urmatoare: prelungire facilitate de credit pana la data de 16 mai 2024; valoarea creditului 9.400.000 RON; Trageri multiple. Utilizare credit pana la 14 mai 2025. Rata anuala a dobanzii este variabila si se compune din indicele ROBOR 6M calculabil in ultima zi lucratoare a trimestrului calendaristic precedent, la care se adauga marja bancii de 2,3%. Utilizare credit pana la 14 mai 2025. Soldul creditului la 31 decembrie 2024 este de 9.307.455 RON (31 decembrie 2023: 8.094.182 RON).

Garantii:

- ipoteca imobiliara asupra:teren intravilan 3.349 mp, teren neimprejmuat de 583 mp, teren intravilan gratuit de 684 mp, teren intravilan de 167mp, teren intravilan de 1.322 mp si garantie mobila reala pe incasari si soldul contului curent si al subconturilor deschis la BT, cu nr. 186 / CES / 02 / 06.06.2012, modificat si completat de AA 01/186 / CES / 02 / 21.05.2019.

Conform clauzelor contractuale standard, clientul se obliga sa prezinte bancii pentru analiza toate documentele necesare extinderii facilitatii de credit cu cel putin 45 de zile inainte de scadenta facilitatii.

Turbomecanica are obligatia de a realiza un rulaj prin BT de min. 33% din Cifra de afaceri realizata. Conditie de rulaj a fost indeplinita Clauzele speciale ale facilitatii sunt mentinute si raman neschimbate.

b) Sume datorate institutiilor de leasing si alte datorii financiare

In anul 2024, Societatea a incheiat un Contract de leasing nou cu BT Leasing, pentru achizitionarea de echipamente pentru cresterea capacitatii de productie, reprezentand un utilaj multifunctional cu comanda numerica OKUMA MULTUS U3000, ce urmeaza a fi receptionat in cursul anului 2025. Valoarea totala a contractului este de: 2.773.198 RON si la 31 decembrie 2024, datoria de leasing si activul reprezinta angajamente care nu erau inregistrate in bilant, iar Societatea nu a platit niciun un avans sau o rata in legatura cu acest contract.

In anul 2023, Societatea a incheiat 5 contracte noi de leasing pentru achizitionarea de echipamente pentru cresterea capacitatii de productie, soldul acestora la 31 decembrie 2023 fiind in suma de 4.962.161 RON.

Societatea are in curs de desfasurare contracte de leasing financiar pentru echipamente incheiate in anii anteriori, al caror sold este de 13.772.683 RON la 31 decembrie 2024 (2023: Societatea avea in curs de desfasurare contracte de leasing financiar pentru echipamente incheiate in anii anteriori, al caror sold era 6.951.309 RON).

Activele aferente acestor contracte de leasing sunt prezentate la Nota 11. Toate datoriile de leasing sunt scadente intr-o perioada de pana la 5 ani.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

21. IMPRUMUTURI, DATORII DE LEASING SI ALTE DATORII FINANCIARE (continuare)

Societatea are incheiat un contract de vanzare si leaseback pentru echipament de rectificat dantura Gleason, cu valoare finantata de 990.000 EUR, cu termen estimat de receptie in prima jumatate a anului 2025. La 31 decembrie 2024, Societatea a platit avansuri in suma de 4.371.367 RON (2023: 4.656.223 RON) catre furnizorii de echipamente, din care 3.283.896 RON au fost platite in 2024, prezentate in Nota 11. In contrapartida cu aceste avansuri platite, s-a obtinut o finantare de la Societatea de leasing, prezentata pe linia de alte datorii financiare. Conform termenilor contractuali, aceste active vor fi receptionate in perioada urmatoare. De la data receptiei, Societatea va dobandi un drept de utilizare si in contrapartida o datorie de leasing financiar, pe baza contractelor incheiate.

22. PROVIZIOANE

	Provizioane pentru beneficii post-angajare	Alte provizioane in legatura cu personalul	Provizioa ne pentru garantii	Provizioane pentru contracte oneroase	Total
Sold de deschidere 1 ianuarie 2024	879.870	1.952.415	1.016.104	757.880	4.606.269
Aditii	188.672	2.409.474	-	736.899	3.335.045
Utilizat	(418.407)	-	-	-	(418.407)
Reversare prin contul de profit si pierdere	-	(1.952.415)	(286.470)	(757.880)	(2.996.765)
Pierdere actuariala – alte elemente ale rezultatului global	833.369	-	-	-	833.369
Sold final 31 decembrie 2024	1.483.504	2.409.474	729.634	736.899	5.359.511

La 31 decembrie 2024, toate provizioanele cu exceptia provizionului „Provizioane pentru beneficii post-angajare” sunt prezentate ca si provizioane curente. Din totalul „Provizionului pentru beneficii post-angajare” suma de 626.838 RON este prezentata ca si provizion pe termen scurt in timp ce diferenta de 856.666 RON ca si provizion pe termen lung (2023: suma de 80.771 RON este prezentata ca si provizion pe termen scurt in timp ce diferenta de 799.099 RON ca si provizion pe termen lung).

Alte provizioane in legatura cu personalul

In „Alte provizioane in legatura cu personalul” sunt incluse urmatoarele: provizion pentru bonusuri de performanta ale anului curent ce vor fi platite in anul urmator si provizion pentru concedii de odihna neefectuate la finalul anului. Cheltuiala cu aceste contributii inregistrate in anul curent este prezentat in Nota 6 impreuna cu reversarea provizionului aferent. Sumele prezentate la aditii cuprind in principal constituirea provizionului pentru bonusuri de performanta pentru anul 2024, iar cele prezentate la utilizari constau in reversarea provizionului pentru bonusuri de performanta odata cu acordarea acestor bonusuri.

Provizioane pentru beneficii post-angajare

Societatea acorda angajatilor sai urmatoarele beneficii:

- Beneficii la pensionare in cuantumul a doua salarii de baza avute in luna precedenta pensionarii;
- Ajutor in caz de deces al angajatului: 5 salarii minime pe Societate plus 25% din aceasta suma fiecarui copil aflat in intretinere;
- La incetarea activitatii din initiativa societatii ca urmare a restrangerii activitatii sale, Societatea se obliga sa acorde plati compensatorii de pana la 6 salarii individuale, reprezentand 20% din salariul individual al lunii precedente incetarii activitatii pentru fiecare an lucrat in Societate, dar nu mai putin de un salariu, in afara drepturilor cuvenite la zi, fara afectarea din aceasta cauza a drepturilor salariale ale personalului ramas.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

22. PROVIZIOANE (continuare)

Cea mai recenta evaluare actuariala a provizionului prentu beneficii post-angajare a fost efectuata la 31 decembrie 2024, de catre firma GELID ACTUARIAL COMPANY. Valoarea actualizata a obligatiei privind beneficiul determinat costurile aferente serviciilor curente si costul serviciului trecut, au fost masurate utilizand Metoda Factorului de Credit Proiectat (MFCP). Aceste beneficii urmeaza a fi platite in mare in urmatorii 5 - 15 ani.

Principalele ipoteze utilizate in scopul evaluarilor actuariale au fost dupa cum urmeaza:

1) Ipoteze demografice despre caracteristicile viitoare ale angajatilor eligibili pentru beneficii:

Mortalitatea angajatilor si Tabela Romaneasca de Mortalitate 2018 (barbati si femei) emisa de Institutul National de a membrilor familiilor lor. Statistica.

Rata fluctuatiei angajatilor In 2024, rata de rotatie a angajatilor a fost de 14,2%. Pentru acest exercitiu s-a considerat media ultimilor trei ani care a fost de 11,9% p.a. Pe baza structurii de varsta a personalului, modelul ratei fluctuatiei personalului ia in considerare numarul de ani ramasi pana la pensionare si rezulta un numar de angajati care ar urma sa plece si sa fie inlocuiti egal cu 11,9% din numarul total de angajati. Rata de fluctuatie a angajatilor este:

- 29,0% pa pentru angajatii care mai au peste 35 de ani pana la pensionare.

- Liniar descrescatoare catre 0% pentru angajatii cu un numar de ani pana la pensionare cuprins intre 35 si 5 ani;

Pentru ultimii 5 ani pana la pensionare am considerat ca angajatii nu mai cauta sa-si schimbe locul de munca si ca au acumulat suficienta experienta pentru a nu fi inlocuiti pe motive disciplinare au profesionale.

Rata concedierilor Pentru perioada de dupa 31 decembrie 2024 nu a fost comunicat un plan de reducere a personalului.

2) Ipoteze financiare:

Rata de actualizare Pentru rata de actualizare s-au considerat randamentele obligatiunilor de pe piata activa la sfarsitul lunii decembrie 2024. Duratele reziduale pana la maturitate disponibile au fost de 1 - 11 ani si 13 ani. Pentru celelalte durate am estimat rata de actualizare folosind metoda de extrapolare Smith-Wilson. Asumptiile pe termen lung au fost:

– Rata estimata a inflatiei pe termen lung 2% p.a.

– Randamentul real pe termen lung estimat al obligatiunilor guvernamentale 1.3% p.a.

– Prima de ilichiditate pentru Romania 0%.

Astfel, s-a considerat o rata forward de echilibru de 3.30% pa.

Metoda asigura compatibilitatea dintre rata de actualizare si rata inflatiei.

Rata de actualizare medie ponderata este de 6,6% pa.

Rata inflatiei Pe baza statisticilor emise de INSSE si a prognozei de toamna 2024 - 2028 s-a estimat rata inflatiei dupa cum urmeaza:

– 3,8% in 2025

– 2,9% in 2026

– 2,7% in 2027

- 2,5% in 2028 - 2031 si urmand o tendinta descrescatoare in anii urmatori.

Rata medie ponderata a inflatiei este 2,6% p.a.

- Rata de crestere a salariilor a Compania a comunicat ca estimeaza crestere medie de 4.0% in 2025 - 2027. Pentru 2028 si anii urmatori s-a considerat ca salariile vor creste in medie cu rata anuala a inflatiei.

Rata medie ponderata a cresterilor salariale este de 2,9% pa.

Componentele costurilor de beneficii determinate recunoscute in profit sau pierdere sunt dupa cum urmeaza:

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)

22. PROVIZIOANE (continuare)

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Modificarea valorii prezente a obligatiei:		
Valoarea prezenta a obligatiei la inceputul anului	879.870	941.926
Costul dobanzii	49.360	70.785
Costul serviciului curent	139.312	126.703
Platile din provizioane in cursul anului	(418.407)	(238.010)
(Castigul)/pierderea actuariala aferenta perioadei	833.369	(21.534)
Costuri aferente serviciului trecut	-	-
Valoarea prezenta a obligatiei - 31 decembrie	1.483.504	879.870

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Calculul cheltuielii aferente perioadei:		
Costul dobanzii	49.360	70.785
Costul serviciului curent	139.312	126.703
Costuri aferente serviciului trecut	-	-
Total cheltuieli aferente perioadei recunoscute in contul de profit si pierderi	188.672	197.488

Alte elemente ale rezultatului global*

Suma (castigului)/pierderii actuariale in perioada de raportare 833.369 (21.534)

**in Situatia Rezultatului Global suma este prezetata net de impactul impozitului amanat*

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Schimbarea provizionului		
Balanta de deschidere – 1 ianuarie	879.870	941.926
Miscarea aferenta perioadei	1.022.042	175.954
Plati	(418.407)	(238.010)
Total provizion	1.483.504	879.870

Ipoteze actuariale semnificative pentru determinarea obligatiei definite sunt urmatoarele: rata de actualizare, cresterile salariale previzionate si mortalitatea.

Analiza Maturitatii Platilor de Beneficii 2024

Proiectia platilor beneficiilor (RON)

	Beneficii la pensionare	Ajutoare in caz de deces al angajatilor	Total Obligatii cu Beneficiile Definite
Maturitatea obligatiilor cu beneficiile definite			
Pana la 1 an	580.971	45.867	626.838
1 – 2 ani	72.220	44.521	116.741
2 – 5 ani	412.154	125.696	537.850
5 – 10 ani	1.046.896	144.643	1.191.539
Peste 10 ani	973.064	123.083	1.096.147

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)

22. PROVIZIOANE (continuare)

Analiza Senzitivitatii 2024

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Ipoteze	Beneficii post-angajare	Beneficii post-angajare
PVDBO at 31 decembrie 2024 (RON)	1.483.504	879.870
Rata de actualizare + 1%	1.421.448	818.706
Rata de actualizare - 1%	1.551.424	947.681
Rata de crestere a salariilor + 1%	1.553.399	949.845
Rata de crestere a salariilor - 1%	1.418.682	815.798
Cresterea longevitatii cu 1 an	1.475.134	866.690

Provizioane pentru garantii

Dupa cum este mentionat in Nota 3, la venituri din contracte, Societatea ofera clientilor sai o garantie intre 12 - 18 luni. Conducerea Societatii face o analiza a costurilor istorice cu reparatiile in garantie, si in baza acestei analize inregistreaza un provizion de garantii. In anul 2024 provizionul de garantii este in suma de 729.634 RON (2023: 1.016.104 RON).

Provizioane pentru contracte oneroase

Pentru contractele de fabricatie incheiate, unde Societatea estimeaza pierderi, s-a inregistrat un provizion pentru contracte oneroase.

23. DATORII COMERCIALE SI ALTE DATORII

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Datorii comerciale	6.397.568	7.958.652
Datorii privind facturile de primit	1.170.553	1.148.345
Total	7.568.121	9.106.997

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

24. ALTE DATORII CURENTE

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Salarii datorate	2.218.398	2.265.552
Taxe aferente salariilor datorate	3.241.542	2.982.323
TVA de plata	1.362.339	3.317.578
Alti creditor	56.955	39.965
Alte taxe	298.748	259.395
Dividende de plata	2.006.669	1.400.924
Total	9.184.651	10.265.737

25. RAPORTAREA PE SEGMENTE

Segmentele operationale ale Societatii, dupa cum sunt evidentiata mai jos, reprezinta principalele produse si servicii efectuate: fabricarea partilor de aeronave, reparatii de motoare si altele.

De asemenea, impartire pe zone geografice tine cont de tara de origine a principalilor clienti ai companiei. Conducerea Societatii nu monitorizeaza afacerea la nivelul acestor segmente, ci doar veniturile inregistrate. Activele detinute deservesc toate segmentele prezentate.

Prin urmare, Societatea nu poate prezenta profitabilitatea si CAPEX-ul la nivel de segment individual.

Venituri pe segmente

Segment	31 – Dec - 2024	31 – Dec - 2023
Productie piese de aeronave	31.431.591	23.151.320
Reparatii motoare	99.557.689	104.121.524
Altele venituri	8.996.572	4.090.585
Total	139.985.852	131.363.429

Informatii geografice

Veniturile societatii din relatia cu clientii externi si informatii despre activele sale pe segmente (active imobilizate, cu exceptia instrumentelor financiare, a activelor cu impozitul amanat si a altor active financiare in functie de zona geografica sunt detaliate mai jos:

Regiune	31 – Dec - 2024	31 – Dec - 2023
EUROPA	139.920.479	131.172.225
- din care: in Romania	115.757.100	112.035.314
SUA	-	122.098
ASIA	65.373	69.106
TOTAL	139.985.852	131.363.429

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

26. INSTRUMENTE FINANCIARE

a) Gestionarea riscului privind capitalul

Societatea isi gestioneaza capitalul pentru a se asigura ca isi va putea continua activitatea concomitent cu maximizarea valorii actionarilor, prin optimizarea soldului de datorii si capital propriu.

Structura capitalului Societatii consta in datorii, care include imprumuturile prezentate la Nota 21, numerarul si echivalentele de numerar si depozitele bancare la termen prezentate la Nota 18, precum si capitalul propriu.

Capitalul propriu cuprinde capitalul social, rezervele si rezultatul reportat, asa cum sunt prezentate in Notele 19 si 20.

Societatea monitorizeaza capitalul pe baza gradului de indatorare. Aceasta rata este calculata ca raport intre datoria neta si capital total. Datoria neta se calculeaza ca imprumuturi totale (incluzand imprumuturile si datoriile din leasing atat pe termen scurt cat si pe termen lung si excluzand alte datorii financiare pe termen lung) mai putin numerar si echivalente de numerar.

Capitalul total este calculat ca si „capital si rezerve” asa cum este raportat in bilant.

Gradul de indatorare la 31 decembrie 2024 si 31 decembrie 2023 a fost dupa cum urmeaza:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Total imprumuturi si datorii din leasing	41.851.161	30.907.282
Numerar si echivalente de numerar si depozite la termen	(25.451.958)	(18.782.914)
Datorie neta	16.399.203	12.124.368
 Total capital si rezerve	 152.477.253	 146.018.653
Gradul de indatorare	11%	8%

b) Gestionarea riscului de credit

Societatea este supusa unui risc de credit datorat creantelor sale comerciale si a celorlalte tipuri de creante. Societatea are politici menite sa asigure ca vanzarile se fac catre clienti cu referinte corespunzatoare privind bonitatea acestora.

Data de scadenta a datoriilor este atent monitorizata si sumele datorate dupa depasirea termenului sunt urmarite cu promptitudine. Creantele comerciale (clientii) sunt prezentate net de ajustarile pentru deprecierea creantelor incerte. Societatea dezvolta politici care limiteaza valoarea expunerii la credit fata de orice institutie financiara.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024**
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Societatea nu solicita depozite colaterale insa in anumite cazuri, limitate, solicita avansuri de la clienti.

Concentratia creantelor comerciale si a veniturilor din contracte este dupa cum urmeaza:

	Creante comerciale la 31 decembrie 2024	Active contractuale la 31 decembrie 2024	Venituri din contractele cu clientii in 2024	Creante comerciale la 31 decembrie 2023	Active contractuale la 31 decembrie 2023	Venituri din contractele cu clientii in 2023
Primii 3						
clienti	3.361.523	19.829.373	117.196.803	24.087.151	7.067.145	110.413.050
Altii	8.370.824	3.074.128	22.789.049	5.895.035	4.630.052	20.950.379
Total	11.732.347	22.903.501	139.985.852	29.982.186	11.697.107	131.363.429

Principalii 3 clienti in functie de vanzari se incadreaza la o categorie de risc scazuta.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Disponibilitatile banesti inclusiv depozitele la termen sunt tinute in institutii financiare care sunt evaluate cu risc minim de default. Acestea sunt BRD si Banca Transilvania.

Valorile contabile reprezinta expunerea maxima a Societatii la riscul de credit aferent creantelor existente.

Pe aceasta baza, provizionul pentru pierdere la 31 decembrie 2024, 31 decembrie 2023 a fost determinat prin provizionarea creantelor mai vechi de 270 de zile.

c) Gestionarea riscului de valuta

Societatea este expusa fluctuatiilor cursului de schimb valutar in tranzactiile comerciale si de finantare. Riscul valutar rezulta din activele si datoriile comerciale recunoscute, inclusiv imprumuturile, exprimate in valuta. Datorita costurilor mari asociate, politica Societatii este sa nu utilizeze instrumente financiare derivate pentru diminuarea acestui risc.

Valorile contabile ale monedelor companiei exprimate in active si pasive monetare la data raportarii sunt urmatoarele:

2024	EUR 1 EUR = RON 4,9741 RON	USD 1 USD = RON 4,7768 RON	GBP 1 GBP = RON 5,9951 RON	CHF 1 CHF = RON 5,2806 RON	RON 1 RON = RON RON	TOTAL 31 decembrie 2024 RON
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	2.880.048	65.871	9.230	7.940	488.869	3.451.958
Depozite la termen	-	-	-	-	22.000.000	22.000.000
Creante comerciale	8.106.215	44.842	-	-	3.581.290	11.732.347
Active contractuale					22.903.501	22.903.501
DATORII						
Datorii comerciale si de alta natura	2.426.416	2.575.947	88.775	34.139	2.442.844	7.568.121
Imprumuturi si contracte de leasing pe termen scurt si lung	13.772.683	-	-	-	28.078.478	41.851.161
Datorii contractuale	-	-	-	-	31.209.570	31.209.570
Alte datorii financiare pe termen lung	4.371.367	-	-	-	-	4.371.367
Expunere neta a soldului (active - datorii)	(9.584.203)	(2.465.233)	(79.546)	(26.199)	(12.757.232)	(24.912.413)

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2023	EUR	USD	GBP	CHF	RON	TOTAL
	1 EUR = RON 4,9474	1 USD = RON 4,6346	1 GBP = RON 5,5878	1 CHF = RON 5,0829	1 RON = RON	31 decembrie 2023
	<u>RON</u>	<u>RON</u>	<u>RON</u>		<u>RON</u>	<u>RON</u>
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	427.935	51.005	10.255	51.026	242.694	782.914
Investitii financiare	-	-	-	-	18.000.000	18.000.000
Creante comerciale	5.590.927	-	-	-	24.391.260	29.982.186
Active contractuale	-	-	-	-	11.697.107	11.697.107
DATORII						
Datorii comerciale si de alta natura	5.430.530	735.215	94.767	21.858	2.824.627	9.106.997
Imprumuturi si contracte de leasing pe termen scurt si lung	11.913.464	-	-	-	18.993.817	30.907.282
Alte datorii financiare	-	-	-	-	32.695.740	32.695.740
	4.656.223	-	-	-	-	4.656.223
Expunere neta a soldului (active - datorii)	(15.981.356)	(684.210)	(84.512)	29.168	(183.123)	(16.904.034)

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Analiza de senzitivitate

Societatea este expusa, in principal, cu privire la cursul de schimb al EUR si USD fata de RON. Tabelul urmator detaliaza sensibilitatea societatii la o crestere de 10% a principalelor monede in care Societatea detine elemente monetare. 10% este rata de sensibilitate folosita atunci cand se face raportarea interna a riscului valutar catre conducerea superioara si reprezinta estimarea conducerii cu privire la modificarile rezonabil posibile ale cursurilor de schimb.

Analiza senzitivitatii include doar valuta ramasa exprimata in elemente monetare si ajusteaza conversia la sfarsitul perioadei pentru o modificare de 10% in cursurile de schimb.

In tabelul urmator o valoare negativa indica o descrestere a profitului atunci cand RON se depreciaza cu 10% fata de valutele de mai jos. O intarire cu 10% a RON fata de monedele in care Societatea detine elemente monetare va avea un impact egal si de sens opus asupra profitului si a altor capitaluri proprii iar soldurile de mai jos vor fi pozitive.

	apreciere de 10% a RON fata de alte valute - impact asupra rezultatului la:	
	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
EUR	(958.420)	(1.598.136)
USD	(7.955)	(68.421)
GBP	(2.620)	(8.451)
CHF	(246.523)	2.917

d) Gestionarea riscurilor de lichiditate si de rata a dobanzii

Managementul prudent al riscului de lichiditate implica mentinerea de numerar suficient si a unor linii de credit disponibile, prin continua monitorizare a fluxului de trezorerie estimat si real si prin corelarea scadentelor activelor si pasivelor financiare.

Riscul ratei dobanzii reprezinta riscul ca fluxurile viitoare de numerar aferente instrumentelor financiare sa fluctueze din cauza modificarilor de dobanzi pe piata. Fluxurile operationale de numerar sunt impactate in principal de modificarile ratelor de dobanda, de imprumuturile in moneda straina de la institutii financiare din Romania.

Compania are imprumuturi semnificative care o expun la variatii semnificative de fluxuri de numerar ca urmare a variatie dobanzilor. Compania este in proces continuu de negociere cu bancile privind imprumuturile acordate, ratele de dobanda si perioadele de rambursare.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Analiza de senzitivitate – dobanda

Analizele de sensibilitate de mai jos au fost determinate pe baza expunerii la ratele dobanzii pentru instrumentele nederivate la data raportarii. Pentru pasivele cu rata variabila, analiza este pregatita presupunand ca suma datoriei restante la data raportarii era restanta pentru intregul an.

O parte din dobanda Societatea o plateste companiilor de leasing, in cazul in care dobanda este fixa, deci nu are impact asupra fluctuatiilor ratelor dobanzii.

Pentru imprumuturile pe termen scurt, dobanda are o componenta volatila (ROBOR) si este de aproximativ 8 - 9% pe luna.

Presupunand o crestere cu 2%, care din punct de vedere istoric este cresterea ratelor ROBOR, impactul in contul de profit si pierdere va fi nesemnificativ.

d) Gestionarea riscurilor de lichiditate si de rata a dobanzii (continuare)

2024	Rata dobanda	Mai putin de 1 luna	Mai putin de 1 an	1 - 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii		1.412.332	6.155.789	-	-	7.568.121
Imprumut pe termen scurt si lung (din care) :		-	34.468.899	9.921.058	-	44.389.957
Credite bancare pe termen scurt in RON BRD	ROBOR 3M + 3,5%		13.891.023			13.891.023
Dobanda aferenta imprumutului Limita de creditare in RON la Banca Transilvania	ROBOR 6M + 3,5%		1.225.188			1.225.188
Dobanda aferenta imprumutului Leasing BTRL			9.307.455			9.307.455
Imprumuturi de la actionari			884.208			884.208
Dobanda aferenta imprumutului			3.851.625	9.921.058		13.772.683
Alte datorii financiare pe termen lung	8,8%		4.880.000			4.880.000
			429.400			429.400
				4.371.367		4.371.367
Total Datorii		1.412.332	40.624.688	14.292.425		56.329.445

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2023	Rata dobanda	Mai putin de 1 luna	Mai putin de 1 an	1 - 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii		3.646.892	5.460.105		-	9.106.997

NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)

Imprumut pe termen scurt si lung (din care) :		-	22.445.862	10.140.582	-	27.497.999
Credite bancare pe termen scurt in RON BRD	ROBOR 3M + 3,50%		6.019.635			6.019.635
Dobanda aferenta imprumutului			575.477			575.477
Limita de creditare in RON la Banca Transilvania	ROBOR 6M + 2,25%		8.094.182			8.094.182
Dobanda aferenta imprumutului			674.245			674.245
Leasing BTRL			1.772.883	10.140.582		11.913.465
Imprumuturi de la actionari	8,80%		4.880.000			4.880.000
Dobanda aferenta imprumutului			429.440			429.440
Alte datorii financiare pe termen lung				4.656.223		4.656.223
Total Datorii		3.646.892	27.905.967	14.796.805		46.349.664

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

e) Variatiile datoriilor din activitatile de finantare

	1 – ian - 2024	Incasari/ Contracte noi	Plati	Transferuri*	Dobanda in an	Dobanda platita	Dividende acordate	Fluctuatii valutare	31 – dec - 2024
Imprumuturi	18.993.817	9.084.661			2.193.381	(2.193.381)			28.078.478
Contract de leasing	11.913.465	2.513.312	(4.222.846)	3.568.752	947.525	(947.525)		-	13.772.683
Alte datorii financiare	4.656.223	3.283.896		(3.568.752)					4.371.367
Dividende	1.400.924		(8.394.256)				9.000.000		2.006.668
Total datorii	36.964.429	14.881.870	(12.617.102)	-	3.140.906	(3.140.906)	9.000.000		48.229.196

*transferuri reprezinta avansuri platite pentru un contract de sale and lease back care a fost finalizat in cursul anului 2024 si transferat ca si datorie de leasing financiar.

	1 – ian - 2023	Incasari/ Contracte noi	Plati	Transferuri	Dobanda in an	Dobanda platita	Dividende acordate	Fluctuatii valutare	31 – dec - 2023
Imprumuturi	26.171.936	-	7.152.794		1.677.337	1.677.337	-	(25.325)	18.993.817
Contract de leasing	2.803.128	6.117.746	2.095.854	5.088.445*	537.729	537.729	-	-	11.913.465
Alte datorii financiare	4.627.544	5.117.124	-	(5.088.445)	-	-	-	-	4.656.223
Dividende	828.073	-	7.927.149	-	-	-	8.500.000	-	1.400.924
Total datorii	34.430.681	11.234.869	17.175.797	-	2.215.066	2.215.066	8.500.000	(25.325)	36.964.429

* alte variatii reprezinta avansuri platite pentru mai multe contracte de sale and lease back care au fost finalizate in cursul anului 2023 si transferat ca si datorie de leasing financiar.

f) Valoarea justa a instrumentelor financiare

1. Active si datorii financiare evaluate la valoarea justa

La 31 decembrie 2024 si 31 decembrie 2023 Societatea nu detine instrumente financiare evaluate la valoarea justa.

2. Active nefinanciare evaluate la valoarea justa

Tabelul de mai jos analizeaza activele si datoriile societatii contabilizate la valoarea justa, prin metoda de evaluare. La 31 decembrie 2024 si 31 decembrie 2023 nu au existat transferuri intre nivelurile de valoare justa.

Diferitele niveluri sunt definite dupa cum urmeaza:

- Preturi cotate (neajustate) pe piete active pentru active sau datorii identice (Nivelul 1);
- Alte date de intrare decat preturile cotate incluse in nivelul 1, care sunt observabile pentru activ sau datorie, fie direct (ca pret), fie indirect (derivate din preturi) (Nivelul 2);
- Date de intrare pentru activ sau datorie care nu se bazeaza pe date de piata observabile (date de intrare neobservabile) (Nivelul 3).

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

31 – Dec - 2024				
Active		Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3 (Nota 11)
Terenuri		-	-	24.130.722
Cladiri		-	-	13.241.491
Instalatii tehnice si echipamente, mijloace de transport, mobilier, aparatura, birotica, echipamente protectie		-	-	41.946.993

31 – Dec - 2023				
Active		Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3 (Nota 11)
Terenuri		-	-	27.130.722
Cladiri		-	-	13.698.774
Instalatii tehnice si echipamente, mijloace de transport, mobilier, aparatura, birotica, echipamente protectie		-	-	45.589.349

3. Active si datorii neevaluate la valoarea justa, dar pentru care este prezentata valoarea justa

Instrumentele financiare din bilant includ creante comerciale, active contractuale si alte creante, numerar si echivalente de numerar, active financiare, imprumuturi si alte datorii financiare, datorii comerciale si alte datorii. Acestea sunt contabilizate la cost amortizat; valorile lor contabile reprezinta o aproximare rezonabila a valorii juste.

27. REZULTATUL PE ACTIUNE

(a) De baza

Rezultatul de baza pe actiune este calculat prin impartirea profitului aferent actionarilor societatii la numarul mediu ponderat al actiunilor ordinare aflate in emisiune in timpul anului, cu exceptia actiunilor ordinare achizitionate de Societate si pastrate ca actiuni de trezorerie.

	2024	2023
Rezultat aferent actionarilor societatii	16.158.631	11.146.661
Numarul mediu ponderat al actiunilor ordinare in emisiune, excluzand actiunile de trezorerie	369.442.475	369.442.475
Rezultat de baza pe actiune	0,04373	0,0302

(b) Diluat

Rezultatul diluat pe actiune este calculat prin ajustarea numarului mediu ponderat al actiunilor existente pentru a lua in considerare conversia tuturor actiunilor potential diluate. Societatea nu are datorii convertibile sau optiuni de emisie de actiuni care pot fi transformate in actiuni comune care ar putea duce la ajustarea numarului mediu ponderat al actiunilor.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

27. REZULTATUL PE ACTIUNE (CONTINUARE)

In cursul anului 2024, in baza deciziei AGOA nr. 1 din 29 aprilie 2024 a fost decisa repartizarea de dividende in suma de 9.000.000 RON din profitul aferent exercitiului financiar incheiat la 31 decembrie 2023 in suma de 11.146.661 RON, diferenta in suma de 2.146.661 RON reprezentand profitul nerepartizat pe alte destinatii reprezentand sursa proprie de finantare a investitiilor (2023 : 8.500.000 RON).

La 31 decembrie 2024, Societatea are dividende de plata in suma de 2.006.669 RON (2023: 1.400.924 RON) din care 717.183 RON (2023: 744.239 RON) aferente anului 2021, 604.929 RON (2023: 656.685 RON) aferente anului 2022 si 684.556 RON, aferente anului 2023.

28. PARTI AFILIATE

Societatea are imprumuturi primite de la parti afiliate conform tabelului de mai jos:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Total	4.880.000	4.880.000
Radu Viehmann	4.580.000	4.580.000
Maria Ciorapciu	300.000	300.000

Termenii si conditiile aferente imprumuturilor mai sus prezentate sunt descrise la Nota 21. Nu au fost furnizate garantii pentru imprumuturile cu entitatile afiliate.

Membrii cheie din conducere

Va rugam sa consultati mai jos prezentarea beneficiilor acordate membrilor conducerii. In anii incheiati la 31 decembrie 2024 si 31 decembrie 2023 nu au existat tranzactii incheiate intre Societate si membrii cheie din conducere.

In cursul anului 2024, Societatea a platit beneficii catre membrii cheie din conducere constand in membrii Consiliului de administratie („C.A.”) a Turbomecanica SA si directorului general, dupa cum urmeaza:

	31 decembrie 2024	31 decembrie 2023
Consiliu de Administratie si Directorul General	2.593.481	2.736.164

La 31 decembrie 2024 si 31 decembrie 2023, Societatea nu are acordate avansuri pentru decontare administratorilor / membrilor consiliului de administratie.

La sfarsitul exercitiilor financiare 2024 si 2023, nu existau garantii sau obligatii viitoare asumate de Societate in numele administratorilor.

29. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE (continuare)

Angajamente

Societatea are angajamente in valoare de 11.943.629 RON legate de achizitia de active corporale sau necorporale la 31 decembrie 2024 (31 decembrie 2023: 11.913.465 RON).

Societatea a emis scrisori bancare de garantie in favoarea partenerilor de afaceri la 31 decembrie 2024 in valoare de 1.748.698 RON (31 decembrie 2023: 1.931.866 RON) (Nota 21).

Angajamentele aferente datoriilor de leasing sunt prezentate in Nota 21.

Contingente

Impozitare

Sistemul de impozitare din Romania este intr-o faza de consolidare si armonizare cu legislatia europeana. In acest sens inca exista interpretari diferite ale legislatiei fiscale.

In anumite situatii, autoritatile fiscale pot trata in mod diferit anumite aspecte, procedand la calcularea unor impozite si taxe suplimentare si a dobanzilor si penalitatilor de intarziere aferente.

In anul 2024, nivelul dobanzilor a fost de 0,02% pe zi de intarziere la plata; nivelul penalitatilor este la valoarea de 0,01% pe zi de intarziere la plata.

In Romania, exercitiul fiscal ramane deschis pentru verificare fiscala timp de 5 ani. In ultimii 5 ani nu au existat inspectii fiscale pe impozitul pe profit. Conducerea Societatii considera ca obligatiile fiscale incluse in aceste situatii financiare sunt adecvate.

In conformitate cu prevederile emise de catre Ministrul Finantelor Publice, care reglementeaza regimul fiscal al elementelor de capital propriu ce nu au fost subiect al calculatiei impozitului pe profit la data inregistrarii lor in contabilitate, datorita naturii lor, in cazul in care Societatea va schimba in viitor destinatia rezervelor din reevaluare (prin acoperire de pierderi sau distribuire catre actionari), aceasta va conduce la datorii suplimentare cu impozitul pe profit.

Mediul inconjurator

Reglementarile privind mediul inconjurator sunt in continua dezvoltare in Romania, iar Societatea nu a inregistrat niciun fel de obligatii la 31 decembrie 2024 sau la 31 decembrie 2023 pentru niciun fel de costuri anticipate, inclusiv onorarii juridice si de consultanta, studii ale locului, designul si implementarea unor planuri de remediere, referitoare la mediul inconjurator. Conducerea Societatii considera ca nu sunt necesare provizioane cu privire la obligatiile de mediu.

Atenuarea schimbarilor climatice prin imbunatatirea performantei de mediu si prevenirea poluarii

Societatea este in permanenta preocupata de protejarea mediului, fiind concentrata pe optimizarea performantei proceselor de alocare si consum de resurse si este angajata in identificarea de solutii pentru reducerea impactului asupra mediului, prin inlocuirea unor substante periculoase, cresterea calitatii aerului si nu in ultimul rand reciclare.

Prin Programul de monitorizare si masurare al sistemului de management mediu, toate instalatiile de de poluare existente pe amplasament sunt monitorizate saptamanal si verificate periodic prin Program de mentenenta preventiv predictiva echipamente tehnologice, privind functionalitatea acestora in conditii normale.

29. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE (continuare)

Societatea este in proces de modernizare a sectiilor de productie, inlocuind masini unelte vechii si neproductive cu centre uzinale de ultima generatie, cu scopul reducerii cantitatii de deseuri periculoase, Astfel, in 2022 s-a montat sistemul de filtre de captarea a emisiilor de metale grele si a pulberilor pe liniile de Cuprare, Cadmiere si Cromare, ceea ce a condus la o reducere a concentratiei de metale grele si pulberi. In plus, Societatea a hotarat achizitionarea si montarea unui sistem de filtrele cu eficienta de captare a emisiilor de metale grele (Fosfatare, Mordansare, Decapare Viper) si a pulberilor eliminate in procesele speciale.

Societatea, prin prisma activitatii desfasurate utilizeaza solventi organici cu compusi organici volatili, care intra sub incidenta prevederilor legale. Compusii organici volatili, COV-urile, sunt o categorie importanta de poluanti atmosferici, frecvent intalniti in atmosfera ca rezultat al activitatilor umane. Principala activitate a companiei care genereaza emisii cu compusi organici volatili este procesul de degresare piese, solventul organic folosit fiind tetracloroetilena. La inceputul anului 2023 s-a efectuat curatarea cosului de evacuare aferent atelierului de vopsitorie, eliminand astfel surplusul de pulbere cu continut de COV retinut pe tubulatura in timpul procesului de vopsire piese, aceasta conducand la scaderea concentratiei de emisii cu COV.

La 31 decembrie 2024, pe baza informatiilor disponibile, Societatea a analizat impactul potential al schimbarii climatice asupra situatiei financiare si rezultatelor operatiunilor Societatii si a concluzionat ca nu exista un impact asupra pozitiei financiare de la 31 decembrie 2024 .

Alte informatii

Razboiul din Ucraina si sanctiunile aferente impotriva Federatiei Ruse au un impact continuu asupra economiilor europene si la nivel global. Entitatea nu are nicio expunere directa semnificativa in Ucraina, Rusia sau Belarus. Cu toate acestea, impactul asupra situatiei economice generale poate necesita revizuirea periodica a anumitor ipoteze si estimari (costul energiei, costul materiilor prime si impactul general al presiunii inflatiei). La 31 decembrie 2024, pe baza informatiilor disponibile, Societatea a analizat impactul potential al schimbarii conditiilor micro si macroeconomice asupra situatiei financiare si rezultatelor operatiunilor Societatii si a concluzionat ca nu exista un impact asupra pozitiei financiare de la 31 decembrie 2024.

30. ONORARII DE AUDIT

Incepand cu 2021, auditorul Societatii este Ernst&Young Assurance Services SRL. Onorariile pentru servicii de audit ale situatiilor financiare la 31 decembrie 2024 intocmite in conformitate cu Ordinul Ministerului Finantelor Publice 2844/2016, pentru aprobarea reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, cu modificarile si clarificarile ulterioare au fost in suma de 62.000 EURO, fara TVA.

**NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2024
(toate sumele sunt exprimate in RON, daca nu este specificat altfel)**

31. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANTULUI

In ianuarie 2025, cele doua contracte de imprumut cu asociatii, au fost prelungite si s-au incheiat documente suplimentare dupa cum urmeaza: AA/ 17 31.01.2025 la contractul 178/2009 si respectiv AA 13 / 31.12.2025 la contractul 867/2012.

Nu au avut loc alte evenimente ulterioare datei bilantului care ar putea avea un impact asupra situatiilor financiare la 31 decembrie 2024.

Notele atasate fac parte integranta din aceste situatii financiare.

Situatiile financiare au fost aprobate de catre Consiliul de Administratie si au fost autorizate pentru a fi emise la 27 martie 2025.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

DECLARATIA CONDUCERII

Ing. Radu Viehmann Presedintele Consiliului de Administratie si Director General imi asum raspunderea pentru intocmirea raportarilor contabile la 31 decembrie 2024.

Declaram ca toate politicile contabile utilizate de TURBOMECANICA SA pentru intocmirea raportarilor contabile la 31 decembrie 2024 sunt in conformitate cu Legea contabilitatii nr. 82/1991 republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, cu O.M.F.P. nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara si Ordinul nr. 85/2022 privind principalele aspecte legate de intocmirea si depunerea situatiilor financiare anuale si a raportarilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitatile teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice si pentru reglementarea unor aspecte contabile.

Confirmam ca in cursul anului 2024 nu au fost cazuri de incalcari sau posibile cazuri de neconformitate cu legi sau reglementari care ar putea influenta semnificativ raportarile contabile.

Declaram ca raportarile contabile la 31 decembrie 2024 ale **TURBOMECANICA SA** ofera o imagine fidela a pozitiei financiare, performantei financiare si a celorlate informatii referitoare la activitatea desfasurata in perioada 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2024.

Declaram ca **TURBOMECANICA SA** isi desfasoara activitatea in conditii de continuitate, nu intentioneaza si nici nu are nevoie sa lichideze sau sa reduca in mod semnificativ volumul activitatii sale ca urmare a:

- pierderii unor clienti importanti,
- aplicarii unui plan de restructurare,
- platilor restante,
- problemelor de lichiditate, litigiilor in calitate de parat si reclamant cu actionarii, debitorii, creditorii semnificativi, organele statului, de revendicare,
- riscului de sector, de piata,
- altor factori.

Declaram ca membrii conducerii nu au cunostinta de incertitudini semnificative legate de evenimente sau conditii care pot cauza indoieli semnificative asupra capacitatii intreprinderii de a-si continua activitatea.

Data: 27 martie 2025

**DIRECTOR GENERAL,
VIEHMANN RADU, Ing.**

**DIRECTOR ECONOMIC-COMERCIAL,
ANGHEL CLAUDIA, Ec.**